

УКРАЇНА

**У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ
ПРЕСИ**

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

Л. М. Галаган, директор Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, ст. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

А.В. Матвійчук, зав. відділу організації та використання документального фонду
ФПУ, канд. політ. наук

Реферативні та бібліографічні матеріали підготували

А.Г. Федорчук, О.І. Макарова, С.М. Польовик, Т.І. Третяк, Н.О. Моршна, С.В. Семенкова,
Т.А. Ставерська, Т.О. Петрова, П.Ф. Стоян, Т.В. Черпак

Заснований у 2011 році
Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ
(реферативний огляд преси)

Випуск 3 (67)

(огляд матеріалів ЗМІ за 1 – 15 березня 2018 р.)

Київ 2018

ЗМІСТ

ДОНБАС	4
ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ	5
КРИТИКА ВЛАДНИХ СТРУКТУР РОСІЇ.....	7
ПОЛІТВ'ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ	7
ПОРУШЕННЯ МІНСЬКИХ ДОМОВЛЕНОСТЕЙ.....	8
ПОШИРЕННЯ ТЕРОРИСТИЧНИХ ДІЙ ТА СЕПАРАТИЗМУ В УКРАЇНІ.....	8
ПРОБЛЕМИ ВРЕГУЛЮВАННЯ СИТУАЦІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ	10
РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ НА ПОДІЇ В УКРАЇНІ.....	11
ТОРГІВЕЛЬНА ВІЙНА	12
ПОЛІТИЧНА БОРТЬБА	13
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА	15
АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ.....	15
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА	16
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ.....	18
НАТО.....	19
УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ	21
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	24
РЕФОРМИ	25
ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА.....	25
ЕКОНОМІКА	26
ПРИВАТИЗАЦІЯ.....	27
ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ	28
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА.....	37
БОРТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ	39
СУСПІЛЬСТВО.....	39
ІСТОРІЯ	39
КУЛЬТУРА ТА НАУКА	40
РЕЛІГІЯ.....	41
СПОРТ.....	41
ТУРИЗМ.....	42
ІМІДЖ КРАЇНИ	43
ІНФОРМАЦІЯ.....	44
ДИСКРЕДИТАЦІЯ АТО	44
КРИТИКА ПОЛІТИКИ ЗАХІДНИХ КРАЇН ПО УКРАЇНІ.....	44
ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА	45
НОВИНИ ЗІ СТАНУ СЕПАРАТИСТІВ	46
ПРОБЛЕМИ ПЕРЕГОВОРНОГО ПРОЦЕСУ ПО ГАЗУ	46
КРИМ	48

ДОНБАС

Західні лідери незмінно повторюють, що мета мінського процесу „у відновленні територіальної цілісності України” і лише побіжно і далеко не завжди супроводжують цю установку вимогою до Києва забезпечити імплементацію особливого статусу для Донбасу, передбаченого цими угодами. Київ же ясно дає зрозуміти, що ніякого особливого статусу Донбас ніколи не отримає. Виступаючи на прес-конференції, Президент Петро Порошенко пояснив, навіщо серед іншого потрібні миротворці: по-перше, „Росія буде змушена вивести свої окупаційні війська і, по-друге, миротворці зможуть роззброїти незаконні збройні формування”. Незалежно від відповіді на питання про наявність чи відсутність „російських окупаційних військ” на Донбасі очевидно, що роззброїти 40-тисячну армію ополченців Донбасу проти їх волі ніякі миротворці не зможуть, – вважає політолог.

Погребинский, Михаил, директор Киевского центра политических исследований и конфликтологии. Киев не собирается наделять Донбасс каким-либо статусом : Ввод миротворцев в зону конфликта на юго-востоке Украины теряет смысл = [Київ не збирається наділяти Донбас будь-яким статусом. Введення миротворців в зону конфлікту на південному сході України втрачає сенс] / М. Погребинский // Независимая газета (http://www.ng.ru/dipkurer/2018-03-12/11_7187_donbass.html). – М., 2018. – 12.03.

Реінтеграція Донбасу в Україну – це довготермінове зобов’язання, включаючи сприяння економічному зростанню, захист прав місцевих жителів та уважне спостереження за регіональними політичними діячами, щоб вони не викликали більших труднощів. Хоча більшість військових миротворців покинуть Донбас через кілька років, більш глибока миротворча місія може зайняти десятиліття.

Gowan, Richard Could U.N. peacekeepers help end the war in Ukraine? = [Чи можуть миротворці ООН допомогти припинити війну в Україні?] / R. Gowan // The Washington Post (https://www.washingtonpost.com/news/monkey-cage/wp/2018/03/01/would-a-u-n-peacekeeping-force-in-eastern-ukraine-make-sense/?utm_term=.0d550e00c3e7). – Washington, 2018. – 01.03.

Науковий співробітник Європейської ради з міжнародних відносин, викладач Колумбійського університету Річард Гоуан в статті для „The Washington Post” висунув критерії успішної миротворчої місії ООН на Донбасі. Зокрема, на його думку, одним з критеріїв успішності місії стане щира підтримка з боку Києва. Багато українських політиків і коментаторів хочуть, щоб сепаратисти на Донбасі були покарані. „Ходять розмови про кримінальні переслідування і позбавлення місцевих чиновників робочих місць. ООН могла б частково взяти гнів на себе, запустивши неупереджений процес перевірки тих, кого звинувачують у військових злочинах. Але якщо Україна буде прагнути до масових покарань, немає ніяких шансів на стабільний мир”, – підкреслює аналітик.

Gowan, Richard Could U.N. peacekeepers help end the war in Ukraine? = [Чи допоможуть миротворці ООН покласти край війні в Україні?] / R. Gowan // The Washington Post (https://www.washingtonpost.com/news/monkey-cage/wp/2018/03/01/would-a-u-n-peacekeeping-force-in-eastern-ukraine-make-sense/?utm_term=.49b56e7dbff5). – Washington, 2018. – 01.03.

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

Європейський Союз продовжив ще на півроку санкції проти російських та українських посадовців, які підозрюються в участі у конфлікті на Сході України. Заборона на виїзд з країни в даний час впливає на 150 осіб та 38 суб'єктів, до яких належать підприємства, організації та політичні партії. Індивідуальні санкції – це частина заходів, вжитих ЄС для покарання Москви за підтримку проросійських сепаратистів у конфлікті на Сході України.

EU extends Russia sanctions over Ukraine conflict = [ЄС розширює санкції проти Росії у зв'язку з українським конфліктом] // Iran Daily (<http://www.iran-daily.com/News/211578.html?catid=3&title=EU-extends-Russia-sanctions-over-Ukraine-conflict>). – Teheran, 2018. – 12.03.

ЄС продовжує санкції щодо Росії, звинувачуючи тих, хто сприяв „підриву чи загрозі територіальної цілісності, суверенітету та незалежності України”. Оцінка ситуації не дозволила відмінити санкції. Європейці вимагають повного дотримання Мінських угод щодо миру в Україні для скасування їх санкцій. Зокрема, вони спрямовані проти російських державних банків, імпорту та експорту військової техніки, російської нафтогазової галузі. Санкції ЄС також діють проти Криму. До них відносяться обмеження щодо імпорту, експорту товарів та інвестицій на півострів.

EU verlängert Ukraine-Sanktionen gegen Russland = [ЄС розширює санкції проти Росії] // Der Standard (<https://derstandard.at/2000075915687/EU-verlaengert-Ukraine-Sanktionen-gegen-Russland>). – Wien, 2018. – 12.03.

Спеціальний представник Державного департаменту США з питань України Курт Волкер заявив, що прийшов час подумати над посиленням наслідків за поїздки, торгівлю і бізнес-контакти з Кримом. При цьому Волкер порівняв Крим з Донбасом, з єдиною тільки різницею – на лінії розмежування в Криму не ведуться регулярні бойові дії. В рамках поїздки до столиці Польщі Волкер провів зустрічі з міністром закордонних справ країни Яцеком Чапутовічем і головою канцелярії президента Польщі Кшиштофом Щерскім, з якими він обговорив такі питання, як підтримка регіональної безпеки і врегулювання конфлікту на Донбасі.

Россию еще жестче накажут за Крым = [Росію ще жорсткіше покарають за Крим] // Вести (<http://vesti.lv/statija/v-mire/2018/03/08/rossiyu-eshche-zhestche-nakazhut-za-krym>). – Рига, 2018. – 08.03.

Європейський союз (ЄС) вирішив продовжити ще на один рік, до 6 березня 2019 року, заморожування активів для 13 осіб, які були визнані відповідальними за незаконне привласнення державних коштів України. Разом з тим, стосовно двох осіб, які раніше були у санкційному списку, цього разу обмежувальні заходи не продовжені. Санкції проти посадовців за незаконне привласнення державних грошей були вперше введені в березні 2014 року після анексії Криму Росією і з тих пір переглядається щорічно.

Lusa UE prolonga congelamento de bens a 13 pessoas na Ucrânia = [ЄС продовжив заморожування активів для 13 осіб в Україні] / Lusa // Correio da Manhã (<http://www.cmjornal.pt/cm-ao-minuto/detalhe/ue-prolonga-congelamento-de-bens-a-13-pessoas-na-ucrania>). – Lisboa, 2018. – 05.03.

Президент США Дональд Трамп продовжив ще на один рік термін дії ряду антиросійських санкцій, введених раніше в зв'язку з українською кризою. Як випливає з оприлюднених документів, мова йде про штрафні заходи, до яких вдалася адміністрація Барака Обами 6, 16 і 20 березня, а також 19 грудня 2014 по Криму. Коментуючи це рішення Вашингтона, прес-секретар президента РФ Дмитро Песков сказав: „Це не наше питання порядку денного. Як говорив президент, ми ніколи не були ініціаторами цих санкцій”.

Паниев, Юрий Москва и Вашингтон не собираются сокращать ядерные арсеналы : Неделя в мире = [Москва і Вашингтон не збираються скорочувати ядерні арсенали. Тиждень в світі] / Ю. Паниев // Независимая газета (http://www.ng.ru/week/2018-03-04/7_7184_world.html). – М., 2018. – 04.03.

Кремль розглядає санкції проти Росії у зв'язку з ситуацією в Україні, які Вашингтон продовжив ще на один рік, в якості незаконних. Президент США Дональд Трамп в листі від 2 березня, опублікованому на веб-сайті Білого дому заявив, що санкції проти Росії за її роль в українській кризі і анексію Криму мають бути продовжені. Вашингтон планує посилити тиск на Москву за допомогою серії розширених санкцій, націлених на фінансову стабільність Росії, її олігархів, репутацію та оборонну промисловість.

Moscow sees extended US sanctions over Ukraine as unlawful = [Москва вважає розширені американські санкції через Україну незаконними] // The Times of India (<https://timesofindia.indiatimes.com/world/moscow-sees-extended-us-sanctions-over-ukraine-as-unlawful/articleshow/63151727.cms>). – Delhi, 2018. – 03.03.

Президент Дональд Трамп в п'ятницю оголосив про рішення продовжити ще на рік антиросійські санкції, пов'язані з ситуацією в Україні. „Я продовжую ще на рік

виконавчий указ 13660”, – йдеться в його посланні, опублікованому на сайті Білого дому. „Дії і політика, до яких апелюють виконавчі укази (щодо запровадження санкцій – ІФ) продовжують нести надзвичайну загрозу національній безпеці і міжнародній політиці США”, – наголошується в документі.

Вавилкин, Виталий Трамп на год продлил введенные из-за ситуации на Украине антироссийские санкции = [Трамп на рік продовжив введені через ситуацію в Україні антиросійські санкції] / В. Вавилкин // Вести (<http://www.telegraf.lv/news/tramp-na-god-prodlil-vvedennye-iz-za-situacii-na-ukraine-antirossiiskie-sankcii>). – Рига, 2018. – 03.03.

Федеральний канцлер Австрії Себастьян Курц у своєму інтерв'ю виданню, наголосив, що В. Путін хоче правити в Києві через Східну Україну. Про це Президент Росії говорив неодноразово. Економічні санкції для Москви це не надто висока ціна, оскільки вони досить слабкі. „Тому ні на які компроміси Росія не піде – Україна занадто важлива для Росії”, – вважає канцлер.

Kaltenbrunner, Stefan Das System Putin: „Der Hurra-Patriotismus ist vorbei” = [Система Пуміна: „Час ура-націоналізму закінчився”] / S. Kaltenbrunner // Kurier (<https://kurier.at/politik/ausland/das-system-putin-der-hurra-patriotismus-ist-vorbei/312.325.176>). – Wien, 2018. – 01.03.

КРИТИКА ВЛАДНИХ СТРУКТУР РОСІЇ

Автор публікації констатує, що В. Путін розуміє, що після „кольорових революцій” в Грузії і Україні, арабських повстань – рано чи пізно дійде черга і до нього. Його теж захочуть скинути. Ця тривога стає рушійною силою його режиму. Москва протистоїть тільки домінуючим самцям, які, як Обама, настільки бояться Росії, що відмовляються постачати зброю в Україну.

Halimi, Serge Quand Arte veut faire saigner la Russie = [Холодна війна повертається. Як канал „Арте” хоче знекровити Росію] / S. Halimi // Le Monde (<https://www.monde-diplomatique.fr/>). – Paris, 2018. – 01.03.

ПОЛІТВ'ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ

ДНР вимагає від України включити в список для обміну 297 жителів Донбасу, які утримуються на її території. Київ, однак, підтверджує наявність лише 81 полоненого. Про це „Известиям” розповіла уповноважений з прав людини в так званій ДНР Дар'я Морозова. За її словами, обмін за принципом „всіх на всіх” не відбудеться, поки київська влада не прийме відповідного закону про амністію. У Верховній Раді України відзначили: сторонам треба докласти всіх зусиль, щоб люди якомога швидше повернулися додому.

Лару, Дмитрий Формула обмена : Власти ДНР требуют возвращения 297 жителей Донбасса, находящихся в заключении на Украине = [Формула обміну. Влада так званої ДНР вимагає повернення 297 жителів Донбасу, які перебувають в ув'язненні в

Україні] / Д. Лару, А. Забродин // *Известия* (<https://iz.ru/719444/dmitrii-laru-aleksei-zabrodin/formula-obmena>). – М., 2018. – 14.03.

Після того, як 27 грудня 2017 між Україною і так званими Л/ДНР відбувся обмін полоненими, в українських ЗМІ почали говорити про можливу другу хвилю обміну. Конкретні дати та склад полонених поки не названі. Тим часом волонтери та громадські організації готують законопроект, який міг би регулювати права заручників і їх роль в Мінських переговорах.

Iakovlenko, Kateryna Surviving imprisonment: does Ukraine need a law for former prisoners from the Donbas conflict? = [Пережити полон: чи потрібен Україні закон про заручників?] / К. Iakovlenko // Open Democracy (<https://www.opendemocracy.net/od-russia/katerina-iakovlenko/surviving-imprisonment>). – London, 2018. – 14.03.

Росія і Україна обмінялися один з одним раніше затриманими своїми прикордонниками, повідомили в Центрі громадських зв'язків (ЦГЗ) ФСБ Росії. У ФСБ також підтвердили, що Росія передала двох українських прикордонників Україні.

Россия и Украина обменялись задержанными пограничниками = [Росія і Україна обмінялися затриманими прикордонниками] // День за днем (<https://rus.postimees.ee/4427001/rossiya-i-ukraina-obmenyalis-zaderzhannymi-pogranichnikami>). – Таллинн, 2018. – 02.03.

ПОРУШЕННЯ МІНСЬКИХ ДОМОВЛЕНОСТЕЙ

Спецпредставник Держдепартаменту США по Україні Курт Волкер пов'язав невиконання Мінських угод і відсутність прогресу у врегулюванні української кризи з нестачею політичної волі. Про це він заявив 10 березня на засіданні Брюссельського форуму. „Мінські угоди містять все необхідне для врегулювання ситуації. Проблема не в них, а в відсутності політичної волі для їх виконання”, – наводить його слова ТАСС. При цьому представник американського зовнішньополітичного відомства стверджує, що Росія несе відповідальність за виконання домовленостей, тому що вона, на його думку, „зберігає командування і контроль” над силами самопроголошених республік.

Волкер объяснил невыполнение Минских соглашений отсутствием политической воли = [Волкер пояснив невиконання Мінських угод відсутністю політичної волі] // Известия (<https://iz.ru/718264/2018-03-10/volker-obiasnil-nevypolnenie-minska-2-otsutstviem-politicheskoi-voli>). – М., 2018. – 10.03.

ПОШИРЕННЯ ТЕРОРИСТИЧНИХ ДІЙ ТА СЕПАРАТИЗМУ В УКРАЇНІ

Надія Савченко викликана на другий допит у новій справі про підготовку перевороту. Перший допит вона пропустила, пославшись на закордонне відрядження.

З цієї ж причини не збиралася з'явитися і на другий. Після двох прогулів, як відзначають джерела, може постати питання про скасування депутатського імунітету і примусовий привід. Три роки тому Савченко завдяки ЗМІ стала символом боротьби проти „російської агресії”. Дуже скоро з'ясувалося, що створений телебаченням образ Надії Савченко не відповідає дійсності.

Ивженко, Татьяна Надежде Савченко в Киеве формируют новый образ : Депутата вызывают на допрос по делу о подготовке терактов и госперевороте = [Надія Савченко в Києві формують новий образ. Депутата викликають на допит у справі про підготовку терактів і держперевороті] / Т. Ивженко // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2018-03-15/1_7190_savchenko.html). – М., 2018. – 15.03.

Видання „Страна.ua” пише з посиланням на джерела в силових структурах, що Н. Савченко можуть звинуватити в підготовці військового перевороту в Україні. Повідомляється, що українська льотчиця „обговорювала з декількома високопоставленими офіцерами ГУР Міністерства оборони на чолі з „Кедром” (він же майор 8-го полку спецназу ГУР Павло Балів) можливу зміну ситуації в країні”. „Загальна канва обговорення була така, що в Україні потрібно наводити порядок, патріотично налаштовані офіцери незадоволені корумпованою владою Порошенка. І, за певних обставин, могли б допомогти політикам-патріотам повалити антинародний режим”, – пише видання.

Савченко „сбежала” в Россию, но нашлась в Европарламенте : Украинскую летчицу могут обвинить в подготовке военного переворота = [Савченко „втекла” в Росію, але знайшлася в Європарламенті. Українську льотчицю можуть звинуватити в підготовці військового перевороту] // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2018-03-13/100_obzor130318.html). – М., 2018. – 13.03.

За даними СБУ, затриманий „перемовник” з обміну полоненими, глава організації „Офіцерський корпус”, який називав себе генерал-полковником, Володимир Рубан планував обстріл з мінометів, гранатометів і стрілецької зброї Верховної Ради, Адміністрації Президента та інших будівель в урядовому кварталі під час перебування там різних державних діячів. А також він нібито хотів здійснити збройні напади на будинки і квартири високопоставлених чиновників і політиків, зокрема Петра Порошенка, Арсена Авакова, Арсенія Яценюка, Олександра Турчинова та інших з метою їх вбивства. У процесі слідчих дій було вилучено дев'ять автоматів Калашникова різних модифікацій, два ручних кулемети, два пістолети Макарова, чотири пристрої для безшумної стрільби виробництва РФ. Крім цього, за словами Василя Грицака, було вилучено 46 120-мм хв, 6 протитанкових мін, гранатомети, гранати і дещо ще. Подія отримала серйозний резонанс в ЗМІ, і банальне затримання нелегальної партії зброї на кордоні з ЛНР стрімко трансформувалося в запобігання замаху на Порошенка, – пише автор.

Корж, Валентин Как Порошенко „спасли” от расстрела из миномета : Служба безопасности Украины сообщила, что 8 марта в стране был зафиксирован наивысший

уровень террористической опасности за все годы независимости. = [Як Порошенко „врятували” від розстрілу з міномета. Служба безпеки України повідомила, що 8 березня в країні було зафіксовано найвищий рівень терористичної небезпеки за всі роки незалежності.] / В. Корж // РОСБАЛТ (<http://www.rosbalt.ru/world/2018/03/12/1687877.html>). – С.Пб., 2018. – 12.03.

У Києві був затриманий глава українського Центру звільнення полонених „Офіцерський корпус” Володимир Рубан. Його звинуватили в підготовці низки терактів в Києві, а також замахів на перших осіб країни, в тому числі на Президента Петра Порошенка, главу МВС Арсена Авакова і секретаря РНБО Олександра Турчинова. Згідно з цими даними, Рубан планував теракт „з метою вбивства Президента, керівників силових структур та інших державних діячів,... вбивства великої кількості людей в Києві, знищення і пошкодження будівель в урядовому кварталі, створення стану ”хаосу,, дестабілізації внутрішньої обстановки в Україні „щоб змусити Київ перекинути війська зі сходу України до столиці і таким чином дати привід Росії до введення так званих ”миротворців,, на територію України.

Kiev charges prisoner-swap negotiator with plot to kill President Poroshenko = [Київ звинувачує організатора переговорів з обміну в’язнів у організації замаху на Президента України П. Порошенка] // Iran Daily (<http://www.iran-daily.com/News/211386.html>). – Teheran, 2018. – 09.03.

Керівнику Центру звільнення полонених „Офіцерський корпус” Володимир Рубану повідомлено про підозру. Володимира Рубана затримали на блокпосту на лінії розмежування з арсеналом зброї. Ця новина викликала великий резонанс в суспільстві, адже багато хто знав, що основна діяльність Рубана – порятунок людей з полону сепаратистів.

Ukraine negotiator charged over plot to kill Poroshenko = [Організатор переговорів в Україні обвинувачується в організації замаху на Порошенка] // The News (<https://www.thenews.com.pk/print/290433-ukraine-negotiator-charged-over-plot-to-kill-poroshenko>). – Karachi, 2018. – 09.03.

ПРОБЛЕМИ ВРЕГУЛЮВАННЯ СИТУАЦІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ

Швидке вирішення конфлікту на Донбасі опинилося під загрозою. Спецпредставник США по Україні Курт Волкер закликав ліквідувати так звані ЛНР і ДНР: вони створені лише для маскуванню присутності Кремля, зазначив представник Білого дому. Це висловлювання викликало жорстку реакцію в Росії: в Раді федерації заявили, що Вашингтон вже не можна вважати об’єктивним учасником переговорів.

Павлюк-Павлюченко, Никита Конфликт в Донбассе подогревают заявлениями : К чему приведет позиция Курта Волкера = [Конфлікт на Донбасі підігрівають заявами. До чого призведе позиція Курта Волкера] / Н. Павлюк-Павлюченко // Коммерсантъ

<https://www.kommersant.ru/doc/3566335?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 05.03.

РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ НА ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Верховний представник ЄС із закордонних справ і політики безпеки, віцепрезидент Єврокомісії Федеріка Могеріні відвідала Київ за тиждень до російських виборів і до четвертої річниці включення Криму до складу РФ. На брифінгу вона зазначила, що дата візиту не випадкова. Євросоюз, за словами Федеріки Могеріні, „не визнає незаконну анексію Криму”. Президент Порошенко в ході зустрічі з Федерікою Могеріні озвучив заклик до країн – членів ЄС визнати Росію „державою-агресором” і „стороною конфлікту на Донбасі”. І далі – надати Україні європейські оборонні озброєння.

Ивженко, Татьяна Могерини практически во всем солидарна с Порошенко : Киев попросил ЕС предоставить Украине оборонительные вооружения = [Могеріні практично в усьому солідарна з Порошенком. Київ попросив ЄС надати Україні оборонні озброєння] / Т. Ивженко // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2018-03-13/5_7188_ukraina.html). – М., 2018. – 13.03.

В Одесі відкривається дводенне засідання Міжпарламентської ради Україна-НАТО. Серед головних тем – „мілітаризація Криму; економічна ситуація і енергетична безпека в Чорноморському регіоні; ситуація з безпекою на сході України”. Напередодні засідання прозвучала заява спецпредставника Держдепартаменту США Курта Волкера про плани ліквідації так званих ДНР/ЛНР.

Ивженко, Татьяна В Киеве снова намекают на силовой сценарий : Заявление Волкера о ликвидации ДНР и ЛНР созвучно представлениям украинской власти = [У Києві знову натякають на силовий сценарій. Заява Волкера про ліквідацію так званих ДНР і ЛНР співзвучна уявленням української влади] / Т. Ивженко // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2018-03-05/1_7184_kiev.html). – М., 2018. – 05.03.

Сотні американських і канадських інструкторів навчають українських військових на колишньому радянському полігоні Яворів на Львівщині. Як повідомляє швейцарська газета Le Temps, цей табір існує на заході України з 2015 року. На території в 26 кілометрів в довжину і 19 кілометрів завширшки розкидані кілька порожніх сіл, напівзруйнованих церков, де військові відпрацьовують свої маневри. За три роки навчання тут пройшли близько шести тисяч українських солдат і офіцерів.

Коголов, Юрий СМИ: Американцы на секретном полигоне обучают украинских военных = [ЗМІ: Американці на секретному полігоні навчають українських військових] / Ю. Коголов // Российская газета (<https://rg.ru/2018/03/04/smi-amerikancy-na-sekretnom-poligone-obuchaiut-ukrainskih-voennyh.html>). – М., 2018. – 05.03.

Естонія вітає співпрацю НАТО і України і підтримує збереження санкцій проти Росії до повного виконання Мінських угод, заявив міністр оборони Естонії Юрі Луйк на зустрічі в Таллінні з віце-прем'єром України Іванною Климпуш-Цинцадзе.

Луйк: Эстония приветствует стремление Украины в НАТО и поддерживает сохранение санкций против РФ = [Луйк Естонія вітає прагнення України в НАТО і підтримує збереження санкцій проти РФ] // День за днем (<https://rus.postimees.ee/4427581/luyk-estoniya-privetstvue-stremlenie-ukrainy-v-nato-i-podderzhivaet-sohranenie-sankciy-protiv-rf>). – Таллінн, 2018. – 03.03.

Український „Завод імені Малишева” поставить в США один танк „Оплот” повідомив „Військово-промисловий кур'єр” з посиланням на джерело в оборонно-промисловому комплексі країни. Поставка буде здійснена через державну компанію, що займається спецекспортом. В українських ЗМІ угоду визнали „перспективною” – на думку місцевих експертів, американська сторона таким чином знайомиться з українськими технологіями, що має на увазі майбутні поставки української техніки в США.

Валагин, Антон США купят у України танк = [США куплять у України танк] / А. Валагин // Российская газета (<https://rg.ru/2018/03/01/ssha-kupiat-u-ukrainy-tank.html>). – М., 2018. – 01.03.

ТОРГІВЕЛЬНА ВІЙНА

Київ задумався про пошуки заміни не тільки російському газу, а й добривам. Україна ввела повне ембарго на імпорт міндобрив з РФ до затвердження нових антидемпінгових заходів і вирішення питання диверсифікації поставок. Закон про розширення закупівель вже сьогодні обговорять у Верховній Раді, а нові мита – в урядовій комісії. У Мінекономіки України „Коммерсанту” пояснили, що мова йде про повну заборону на ввезення карбаміду, селітри, різного роду сумішей – „11 кодів ТН ЗЕД”. При цьому антидемпінгових мит вводити взагалі не передбачається, додали там. Основними постачальниками з РФ в Мінекономіки назвали „Єврохім” і „Тольяттіазот”.

Мордюшенко, Ольга Разошлись по разным гектарам : Украина запрещает ввоз удобрений из РФ / О. Мордюшенко, О. Гавриш // Коммерсантъ (<https://www.kommersant.ru/doc/3571444?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 15.03.

Росія утилізує міжконтинентальні балістичні ракети „Воевода” (Satana) через відсутність комплектуючих, які вироблялися виключно в Україні, повідомив головний редактор журналу „Арсенал Вітчизни” полковник Віктор Мураховський. У березні 2018 року заступник міністра оборони Юрій Борисов повідомив, що Росія найближчим часом почне утилізацію ракет „Воевода”.

Цена конфликта с Украиной: РФ осталась без самых мощных ядерных ракет = [Ціна конфлікту з Україною: РФ залишилася без найпотужніших ядерних ракет] // Вестни (<http://vesti.lv/statija/tehno/2018/03/12/cena-konflikta-s-ukrainoy-rf-ostalas-bez-samyh-moshchnyh-yadernyh-raket>). – Рига, 2018. – 12.03.

ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА

Цих лісових вартових, яким трохи більше 20, не можна назвати типовими захисниками довкілля в західному розумінні цього терміна. Вони – члени „Національних дружин”, ультранаціоналістичної організації, тісно пов’язаної з українським рухом „Азов”. „Азов” – це ультраправе угруповання, у якому є військове крило, яке складається з відвертих неонацистів, і політичне крило – партія „Національний корпус”. Крім боротьби з незаконною вирубкою лісу, вони мають намір боротися з вуличною злочинністю, торгівлею наркотиками і розпиванням алкогольних напоїв в громадських місцях. „Нас багато. Ми не боїмося застосовувати силу для того, щоб допомогти навести порядок в Україні”, – йдеться в недавній заяві. Члени цієї організації з’явилися на засідання муніципальної ради в Черкасах – міста в центральній частині України – і, як повідомляється, заборонили чиновникам залишати будівлю до тих пір, поки вони не приймуть проект бюджету міста, робота над яким занадто довго затягувалася.

Bennetts, Marc View more sharing options Ukraine’s National Militia: ‘We’re not neo-Nazis, we just want to make our country better’ = [„Національні дружини” України: Ми не неонацисти, ми просто хочемо зробити нашу країну кращою] / M. Bennetts // The Guardian (<https://www.theguardian.com/world/2018/mar/13/ukraine-far-right-national-militia-takes-law-into-own-hands-neo-nazi-links>). – London, 2018. – 13.03.

3 березня біля стін парламенту мітингувальників з підкресленою жорстокістю розігнали, намети і весь скарб „борців за Україну без бариг” вивезли, а тих, хто чинив опір – демонстративно, незважаючи на ветеранство АТО і минулих Майданів, поставили на коліна перед камерами журналістів, – пише проросійський автор. Захід, можна сказати, відвернувся і промовчав, мабуть, вважаючи, що раз зовнішня політика України не змінюється, то це її внутрішні справи, припустив автор. Щодо політичних причин і наслідків розгону Міхомайдана в Україні є дві прямо протилежні версії. Перша з них полягає в тому, що сама зачистка наметового містечка стала можлива в результаті домовленостей між Порошенком і „Народним фронтом”. Політолог Вадим Карасьов прогнозує загасання акцій протесту, які тепер буде придушувати об’єднаними зусиллями вся українська влада. У той же час інші експерти вважають, що силове зачищення акції протесту під Радою не поліпшить, а погіршить становище влади. Картинка жорсткого розгону Міхомайдана тільки посилить ненависть до Порошенка, Авакова, заклавши основу для нових потрясінь.

Корж, Валентин Михомайдан на Украине признали „неправильным” : Центр Киева жестко „зачистили” от сторонников Саакашвили. На Западе на полицейскую „неделикатность” пока обратили внимание только правозащитники. = [Міхомайдан в Україні визнали „неправильним”. Центр Києва жорстко „зачистили” від прихильників Саакашвілі. На Заході на поліцейську „неделикатність” поки звернули увагу тільки

правозахисники.] / В. Корж // РОСБАЛТ
(<http://www.rosbalt.ru/world/2018/03/07/1687304.html>). – С.Пб., 2018. – 07.03.

Розгін поліцією табору прихильників Саакашвілі біля Верховної Ради не вирішив проблему „несистемної” опозиції для Порошенка. Затримані і незабаром відпущені на волю бойовики – переважно зі складу карального батальйону „Донбас” – оголосили напередодні про перехід до нових форм протидії „режиму злодіїв і бариг”, як обзиває київську владу Саакашвілі. Вони мають намір створити комітет національного порятунку і сили оборони України, які напевно будуть мало відрізнятися від вже існуючих в Україні „муніципальних варт” і „національних дружин”, що представляють собою гібрид рекетирських банд і штурмових неонацистських загонів, пише автор.

Лихоманов, Петр Штабы не унимаются : На Украине создадут очередную банду = [Штабы не вгамовуються. В Україні створюють чергову банду] / П. Лихоманов // Российская газета (<https://rg.ru/2018/03/06/storonniki-saakashvili-reshili-sozdat-sily-oborony-ukrainy.html>). – М., 2018. – 06.03.

3 березня поліція провела штурм наметового містечка прихильників екс-президента Грузії і колишнього голови Одеської ОДА Міхеїла Саакашвілі, яке розташувалося біля Верховної Ради. У результаті штурму, поранення отримали близько 10 осіб. Поліція затримала 50 протестувальників, які протистояли поліції.

Ten injured, 50 held as police storm Kiev protest camp = [Десять поранених, 50 осіб затримано у ході поліцейського штурму київського табору протесту] // The News (<https://www.thenews.com.pk/print/288085-ten-injured-50-held-as-police-storm-kiev-protest-camp>). – Karachi, 2018. – 05.03.

МВС України в минулу суботу демонстративно жорстко ліквідувало наметовий табір прихильників вигнаного з території країни Михайла Саакашвілі. Мешканців наметів силовики били, ставили на коліна. Поводились з ними куди менш гуманно, ніж бійці „Беркута” чотири роки тому з бойовиками „майдану”, тобто з тими ж „активістами”, пише автор. Але на відміну від нинішнього розгону антипрезидентської акції жоден західний посол або політик не заступився за борців з „корумпованою владою”. Допомогла силовикам і погода: рясні снігопади в кінці тижня практично паралізували українську столицю і ускладнили прибуття допомоги в протестний табір.

Лихоманов, Петр Круговорот майдана : Власти жестко разогнали лагерь сторонников Саакашвили = [Кругообіг майдану. Влада жорстко розігнала табір прихильників Саакашвілі] / П. Лихоманов // Российская газета (<https://rg.ru/2018/03/04/mvd-ukrainy-zhestko-razognalo-lager-storonnikov-saakashvili-v-kieve.html>). – М., 2018. – 05.03.

Півсотні людей затримані в Києві під час заворушень біля Верховної ради. Ще стільки ж отримали суворі рекомендації з'явитися в поліцію і дати свідчення. Під час акції протесту 13 людей постраждали, в тому числі семеро поліцейських. У той же час один з учасників акції в центрі Києва заявив журналістам, що поліцейські поводитися з протестуючими вкрай жорстко.

Козлова, Александра В центре Киева складывают палатки : Чем закончились столкновения у Верховной рады = [У центрі Києва складають намети. Чим закінчилися сутички біля Верховної Ради] / А. Козлова // Коммерсантъ (<https://www.kommersant.ru/doc/3565942?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 03.03.

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

В Україні остаточно скасували закон „Про засади державної мовної політики”. Документ, який діяв з 2012 року, фактично зрівнював статус російської та української мов на регіональному рівні. Представник так званої ЛНР в політичній підгрупі на переговорах в Мінську Родіон Мірошник нагадав, що чотири роки тому жителі Донбасу побоювалися націоналістів і радикалів. Зараз рішення Конституційного суду підтвердило, що триває „державна політика Києва з переслідування та викорінення всього російського”.

Ивженко, Татьяна Киев отменил закон о региональных языках : У Украины возможны новые конфликты: внутри страны и с соседями = [Київ скасував закон про регіональні мови. У Україні можливі нові конфлікти: всередині країни і з сусідами] / Т. Ивженко // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2018-03-01/5_7183_ukraina.html). – М., 2018. – 01.03.

АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ

Близько 200-300 тис. українців будуть перебувати на польський ринок праці протягом декількох років. Про це заявив заступник директора департаменту економічного аналізу Національного банку Польщі Яцек Котловський на прес-конференції у Варшаві. За його словами, темпи зростання кількості працівників з України поступово сповільнюються. „Великих змін немає. У нас близько мільйона українців. Кількість зростає, але зростає повільніше, тому що апогей припав на 2017 або навіть 2016 рік”, – зазначив представник Нацбанку.

Нацбанк Польши спрогнозировал спад наплыва украинцев в страну = [Нацбанк Польщі спрогнозував спад напливу українців в країну] // Известия (<https://iz.ru/719165/2018-03-12/natcbank-polshi-sprognoziroval-spad-naplyva-ukraintcev-v-stranu>). – М., 2018. – 12.03.

Чотири роки тому центр Києва перетворився на арену кровопролитних зіткнень, які забрали життя 113 осіб. Таким був драматичний фінал подій, які в

Україні прийнято називати „Револуцією гідності”. Сьогодні, в четверту річницю цих подій, лише деякі в Україні не відчувають розчарування з приводу змін, які дісталися настільки дорогою ціною. „У людей зростає почуття несправедливості, особливо у тих, хто був учасником Майдану і АТО. Все частіше і частіше виникає питання: а за що ми боролися?” – констатує старший науковий співробітник Інституту соціології НАН України та глава фонду „Демократичні ініціативи” Ірина Бекешкіна. Не менш критично прокоментував підсумки того, що сталося журналіст і экс-депутат Київради Дмитро Гордон. А активістка Євромайдану, українська поетеса Євгенія Більченко, і зовсім заявила, що „на площі українці хотіли свободу і захист прав людини, а вийшла одна з найбільш невільних країн в світі”. Для подібних оцінок, безумовно, існує більш ніж достатньо підстав, вважає журналіст.

Ткачев, Юрий Девальвация достоинства : Как изменилась Украина за четыре года после Евромайдана = [Девальвация гідності. Як змінилася Україна за чотири роки після Євромайдану / Ю. Ткачев // Коммерсантъ (<https://www.kommersant.ru/doc/3558724?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 05.03.

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА

Чергове загострення відносин Варшави та Києва відбулося на початку березня. Причиною став так званий антибандерівський закон, згідно з яким українським націоналістам загрожує на території Польщі до трьох років позбавлення волі. На Україні правову норму прийняли в штики. Багато в Києві вважають, що історичні суперечки – лише пролог до пред’явлення Варшавою територіальних претензій. Портал iz.ru розбирався в стосунках двох країн.

Щербицкий, Владимир Заклятые друзья : Когда Польша потребует от Украины вернуть Львов = [Закляті друзі. Коли Польща зажадає від України повернути Львів] / В. Щербицкий // Известия (<https://iz.ru/717242/vladimir-shcherbitckii/zakliatye-druzia>). – М., 2018. – 10.03.

У польському МЗС відреагували на минулий напередодні в центрі Львова факельний марш антипольської спрямованості. Заступник глави МЗС цієї країни Бартош Чихоцький в інтерв’ю „Польському радіо” заявив, що це – символічне підтвердження того, що українська сторона „саботує і відхиляє пропозиції співпраці з боку Польщі”.

Рокоссовская, Ариадна Варшава отреагировала на антипольский факельный марш во Львове = [Варшава відреагувала на антипольський факельний марш у Львові] / А. Рокоссовская // Российская газета (<https://rg.ru/2018/03/05/varshava-otreagirovala-na-antipolskij-fakelnyj-marsh-vo-lvove.html>). – М., 2018. – 05.03.

Президент Володимир Путін хоче бути почутим у світі, і для цього він виголосив безпрецедентну промову про руйнівні можливості російського ядерного

потенціалу. Взаємне гарантоване знищення ядерного потенціалу стало ключем до стратегічної стабільності між США та СРСР у холодній війні і продовжує існувати до цих пір. Але радість, з якою російський лідер сказав слово „невразливий” і перерахував зброю, здатну обходити оборону противника і знищувати, контрастують із заявами, що Москва не має жодного наміру нападати. Наразі довіра між Москвою і європейськими столицями глибоко зламана, і цьому сприяло значне розширення Росії за рахунок України, незважаючи на двосторонні договори, підписані двома країнами і їх зобов’язань щодо територіальної цілісності України.

Bonet, Pilar El síndrome del imperio perdido : Vladimir Putin quiere ser oído en el mundo y para ello ha pronunciado un discurso sin precedentes sobre la capacidad destructiva del potencial nuclear de Rusia = [Синдром втраченої імперії: Володимир Путін хоче бути почутим у світі, і для цього він виголосив безпрецедентну промову про руйнівні можливості російського ядерного потенціалу] / P. Bonet // El País (https://elpais.com/internacional/2018/03/02/actualidad/1520018586_934813.html). – Madrid, 2018. – 02.03.

Володимир Путін здивував світ програмою переозброєння, яка в разі її виконання в формі, яка його задовольнить, повністю змінила б існуючий стратегічний баланс. Замість того щоб завоювати підтримку росіян, гарантувавши їм політичні, економічні і соціальні права, Путін в черговий раз віддав перевагу мілітаристському націоналізму, патріотичному запалу і конфронтації з демократичним Заходом. Автори статті радять не вважати заяви Путіна простою бравадою, адже від України до Сирії, у Балтиці, а також в сфері втручань в демократичні процеси на Заході підтверджується, що російський виклик реальний і до нього потрібно поставитися дуже серйозно.

Putin se envuelve en la bandera : El discurso del presidente ruso ante la Duma no es tranquilizador para Occidente = [Путін загортається у прапор: Виступ російського президента в Думі не заспокоює Захід] // El País (https://elpais.com/elpais/2018/03/01/opinion/1519927890_300701.html). – Madrid, 2018. – 02.03.

У Кишиневі сьогодні відбудеться міжпарламентська конференція „Грузія, Молдова і Україна: Східне партнерство і поточні виклики безпеки”, яка замислюється як регулярний захід. Його головними героями стануть спікери парламентів трьох країн, але будуть і інші високопоставлені учасники – з Європарламенту, Конгресу США та дослідницького центру Atlantic Council. За підсумками зустрічі планується підписання спільної декларації з питань регіональної безпеки та європейської інтеграції. Про те, кого призначать загрозою цим процесам, заздалегідь попередив президент Молдавії Ігор Додон: він розкритикував ініціаторів конференції, назвавши її „черговим антиросійським кроком”.

Кривошеев, Кирилл „Российскую угрозу” обсудят на троих : Грузия, Молдавия и Украина собирают конференцию в Кишиневе = [„Російську загрозу” обговорять на

тръох. Грузія, Молдова і Україна збирають конференцію в Кишиневі] / К. Кривошеев, В. Соловьев, Е. Мареева, Г. Двали // Коммерсантъ (<https://www.kommersant.ru/doc/3561259?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 02.03.

Держдепартамент США схвалив можливий продаж Україні ракет та протитанкових ракетних комплексів Javelin. В Агентстві вказали на те, що ця торгова угода сприятиме зовнішній політиці і національній безпеці США шляхом підвищення безпеки України. Зазначається, що система Javelin допоможе Україні вибудувати свій довгостроковий оборонний потенціал для захисту свого суверенітету і територіальної цілісності. Військовий продаж Україні ракет Javelin та ракетних комплексів Javelin Command Bulletin (CLUs) мають вартість орієнтовно 47 млн дол.

USA liefern Ukraine Panzerabwehrraketen = [США нададуть Україні протитанкові ракети] // Der Standard (<https://derstandard.at/2000075311217/USA-beschliessen-Waffenlieferungen-an-Ukraine>). – Wien, 2018. – 02.03.

Державний департамент США узгодив продаж Україні протитанкових ракет „Джавелін”. До пакету також входить підготовка до використання техніки; технічна допомога з боку уряду США та військового підрядника, транспортування, навчання та інші пов’язані логістичні елементи та програмна підтримка. Загальна оціночна вартість не буде перевищувати 47 млн дол. Відповідну інформацію передано до Конгресу, який ще має погодити продаж.

Lederman, Josh US steps up lethal aide to Ukraine: 210 anti-tank missiles = [США активізують смертельного помічника для України: 210 протитанкових ракет] / J. Lederman // The Washington Post (https://www.washingtonpost.com/politics/congress/us-plans-to-sell-210-anti-tank-missiles-to-ukraine/2018/03/01/1f442332-1d9a-11e8-98f5-ceecfa8741b6_story.html?utm_term=.ae4c2ae7b62a). – Washington, 2018. – 01.03.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

В Таллінні на конференції по Східному партнерству віце-прем’єр України Іванна Климпуш-Цинцадзе сказала в інтерв’ю Postimees, що Східне партнерство для українців – НЕ провальне підприємство, а єдиний шлях, по якому можна йти далі. У той же час Климпуш-Цинцадзе, в сферу відповідальності якої входить Європа і євроатлантична інтеграція, підкреслила, що для України вкрай важливо, щоб і ЄС не позбавив її перспективи членства.

Рейнкорт, Ханна-Хулда Вице-премьер Украины для Postimees: мы реалистично относимся к нашему вступлению в ЕС = [Вице-прем’єр України для Postimees: ми реалистично ставимося до нашого вступу в ЄС] / Х. Рейнкорт // День за днем (<https://rus.postimees.ee/4433217/vice-premer-ukrainy-dlya-postimees-my-realisticno-otnosimsya-k-nashemu-vstupleniyu-v-es>). – Таллинн, 2018. – 08.03.

Серед країн ЄС особливо Голландія наполягала на тому, щоб підкреслити, що ЄС не несе ніяких зобов'язань по відношенню до сусідів, бо референдум в Нідерландах в 2016 році фактично відкинув угоду ЄС з Україною – зокрема, про безвізовий в'їзд і торгівлю. І договір вдалося здійснити лише на підставі заяви, прийнятої на саміті. Професор, що вивчає проблеми України в лондонському University College London, Ендрю Вілсон, теж налаштований скептично.

Каае, Martin Ukraine får en kold skulder til drømmen om et EU-medlemskab = [Україні, яка мріє про членство в ЄС, надають холодний прийом] / М. Каае // Jyllands-Posten (<https://jyllands-posten.dk/protected/premium/international/ECE10054475/ukraine-faar-en-kold-skulder-til-droemmen-om-et-eumedlemskab>). – Copenhagen, 2018. – 01.03.

НАТО

Офіційний сайт НАТО назвав Україну країною-аспірантом альянсу. Українська влада піднесла це як першу значну перемогу на шляху до майбутнього членства в НАТО. Експерти припускають, що мова йде про політичний випад Заходу у відповідь на заяву президента РФ про новітню зброю. Але не виключають, що Київ зробить другу спробу отримати План дій щодо членства (ПДЧ) в НАТО.

Ивженко, Татьяна Украина стала аспирантом НАТО : Киев получил не существующий в альянсе статус = [Україна стала аспірантом НАТО. Київ отримав не існуючий в альянсі статус] / Т. Ивженко // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2018-03-12/1_7187_ukraina.html). – М., 2018. – 12.03.

Українські ЗМІ опублікували новину про те, що країна нібито отримала статус „аспіранта” в НАТО, – пише російський журналіст. Через це Президент України Порошенко розсипався в подяках перед керівництвом альянсу і персонально віцепрезидентом США за „визнання реального стану наших відносин” і „підвищення рівня амбіцій України щодо НАТО”. Буйна радість Порошенко і інших київських „яструбів” на перевірку виявилася необґрунтованою. Слово „прагнення” (aspiration) стосовно до своєї країни в Києві вирішили перевести як „аспірант”, винайшовши тим самим новий несистемний статус для своєї держави в рамках альянсу, хоча, очевидно, мова в даному випадку йшла лише про перелік країн, „які прагнуть до членства „в блоці. Такий переклад був би більш коректним, але з політичної точки зору менш багатообіцяючим.

Лихоманов, Петр Ошиблись с переводом? : Киев придумал себе несуществующий статус при НАТО = [Помилилися з перекладом? Київ придумав собі неіснуючий статус при НАТО] / П. Лихоманов // Российская газета (<https://rg.ru/2018/03/11/ukrainskie-vlasti-prisvoili-sebe-nesushchestvuiushchij-status-pri-nato.html>). – М., 2018. – 12.03.

Україна отримала статус „країни-аспіранта” в НАТО і тепер зібралася стати повноцінним членом альянсу. Цей статус означає, що держава офіційно заявила про

свої амбіції приєднатися до військового блоку. Однак, як виявилось, статус „країни-аспіранта” в документах організації не закріплений.

Аронова, Евгения „Кроме смеха, это ничего не вызывает” : Что означает получение Украиной статуса „страны-аспиранта” в НАТО = [„Крім сміху, це нічого не викликає”. Що означає отримання Україною статусу „країни-аспіранта” в НАТО] / Е. Аронова // Известия (<https://iz.ru/718388/evgenia-aronova/krome-smekha-eto-nichego-ne-vyzivaet>). – М., 2018. – 10.03.

Статус „aspirations” означає запрошення приєднатися до інтенсифікованого діалогу з НАТО з питань членства. До сих пір в альянсі відмовлялися офіційно визнати прагнення Києва до набуття членства, передає Deutsche Welle.

НАТО предоставила Украине статус соискателя = [НАТО надала Україні статус здобувача] // День за днем (<https://rus.postimees.ee/4435287/nato-predostavila-ukraine-status-soiskatelya>). – Таллінн, 2018. – 10.03.

Україна не готова до вступу в НАТО по ряду причин, серед яких параметри збройних сил і стан економіки. Таку думку висловив головний редактор журналу „Національна оборона”, військовий експерт Ігор Коротченко. „Це [статус України як „країни-аспіранта” в НАТО] позначає тільки фантазії в умах українських політиків. Зрозуміло, ні про яке членство України в НАТО не йдеться за визначенням і йти не буде. Країна не готова до цього за параметрами своїх збройних сил, станом економіки та масштабної корупції. Крім того, Україна веде громадянську війну на сході”, – цитує Коротченко RT.

Эксперт рассказал о причинах неготовности Украины к членству в НАТО = [Експерт розповів про причини неготовності України до членства в НАТО] // Известия (<https://iz.ru/718298/2018-03-10/ekspert-rasskazal-o-prichinakh-negotovnosti-ukrainy-k-chlenstvu-v-nato>). – М., 2018. – 10.03.

У липні 2018 р. в Брюсселі запланований саміт НАТО. Україна може знову звернутися до НАТО з пропозицією розпочати діалог про План дій з отримання членства (ПДЧ). Про це говорять після засідання Міжпарламентської ради Україна-НАТО в Одесі. У ньому взяли участь українські депутати, члени уряду, представники Адміністрації Президента, експерти, а також делегати від Парламентської асамблеї НАТО з 12 країн.

Ивженко, Татьяна Порошенко мобилизует прозападный электорат : Курс на членство в НАТО может быть вписан в украинскую Конституцию = [Порошенко мобілізує прозахідний електорат. Курс на членство в НАТО може бути вписаний в українську Конституцію] / Т. Ивженко // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2018-03-06/5_7186_ukraina.html). – М., 2018. – 06.03.

Атмосфера у відносинах РФ-США свідчить про початок нової холодної війни, переконаний президент Ради з міжнародних відносин Річард Хаас. У погіршенні ж двостороннього діалогу експерт звинувачує Кремль. Незважаючи на алармістські заяви деяких політиків і журналістів, головним геополітичним і військовим супротивником США є не Росія, а Китай, вважає професор Джорджтаунського університету в Катарі, старший науковий співробітник фонду „Нова Америка” в Вашингтоні Анатоль Лівен. За його словами, військові позиції Москви виглядають сильніше на таких напрямках, як Україна, Кавказ і Сирія. „Але протиставити щонебудь США і НАТО під час нападу на члена альянсу Кремль не зможе – втім, робити цього Росія і не збирається”, – вважає він.

Пудовкин, Евгений Трампа подталкивают к решительному ответу Москве : Конгресс и силовики в США требуют жестче наказать РФ за вмешательство в выборы = [Трампа підштовхують до рішучої відповіді Москві. Конгрес і силовики в США вимагають жорсткіше покарати РФ за втручання у вибори] / Е. Пудовкин // Независимая газета (http://www.ng.ru/world/2018-03-01/1_7182_trump.html). – М., 2018. – 01.03.

Українські спецназівці можуть бути „незамінні” для НАТО в разі війни з Росією. Про це пише військовий експерт капітан першого рангу Костянтин Сівков в матеріалі для „Військово-промислового кур’єра”. У разі конфлікту, як вважає експерт, сили альянсу сфокусуються на захопленні ядерних об’єктів Росії для ліквідації її переваги в стратегічних озброєннях. При цьому Сівков відзначає особливу роль українських військових, яку вони можуть зіграти в ймовірному конфлікті. „Особливо цінні в цих умовах для НАТО бійці українського спецназу. Споріднені в етнокультурному відношенні з російським населенням, що говорять з ним однією мовою, вони будуть незамінні при веденні спеціальних дій з попередніми потайним розгортанням”, – підкреслює експерт.

Тарасов, Анатолий НАТО делает ставку на Украину = [НАТО робить ставку на Україну] / А. Тарасов // Вести (<http://www.telegraf.lv/news/nato-delaet-stavku-na-ukrainu>). – Рига, 2018. – 01.03.

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

Київ почав опис і арешт майна „Газпрому” за нібито невиконання постанови Стокгольмського арбітражу і порушення антимонопольного законодавства України. Про це стало відомо із заяви прем’єр-міністра Володимира Гройсмана. Крім того, він велів „Нафтогазу” і Мін’юсту вивчити питання арешту активів російської компанії „по всьому світу”. Гройсман розраховує домогтися застосування українського антимонопольного законодавства в частині вимог до російської компанії, в чому Стокгольмський арбітраж раніше відмовив „Нафтогазу”.

Воздвиженская, Александра Активы ищут по всему миру : Украина начала арест имущества „Газпрома” = [Активы ищут по всему миру. Украина начала арешт

майна „Газпрому”] / А. Воздвиженская // Российская газета (<https://rg.ru/2018/03/11/kiiev-nachal-opis-i-arest-imushchestva-gazproma.html>). – М., 2018. – 12.03.

Заробітки мігрантів, як виявилось, не сильно відрізняються від середніх зарплат по країні. Згідно з підрахунками „Вищої школи економіки” (ВШЕ), уродженці Білорусії, Молдови та Грузії заробляють в РФ від 35 до 42 тис. руб. Трохи в більш гіршому становищі перебувають приїжджі з України, яка протягом останніх чотирьох років є головним постачальником трудових ресурсів для РФ. Середній дохід українців за минулий рік був на рівні приблизно 30 тис. руб. На думку експертів ВШЕ, незабаром багато українців можуть покинути трудовий ринок РФ: „Частина отримує російське громадянство, частина повертається додому або переорієнтується на інші напрямки міграції”.

Трифонова, Екатерина Приезжие догоняют россиян по зарплате : Часть гастарбайтеров постепенно осваивается в мелком и теневом бизнесе = [Приїжджі наздоганяють росіян у зарплаті. Частина заробітчан поступово освоюється в дрібному і тіньовому бізнесі] / Е. Трифонова // Независимая газета (http://www.ng.ru/politics/2018-03-12/3_7188_arrivals.html). – М., 2018. – 12.03.

В останні два роки в Україні зафіксовано численні вбивства та спроби вбивств осіб, які брали участь у війні з Росією або висловлювалися проти впливу Москви. На території Росії створено диверсійно-терористичний центр, який скеровує громадян України, зокрема і колишніх ув'язнених та учасників бандитських угруповань „ДНР” і „ЛНР”, скоювати злочини в Україні.

Apps, Peter For Putin's Russia, a poisoned spy sends a political message = [Для Росії Путіна шпигун посилає політичне послання] / P. Apps // Cyprus Mail (<http://cyprus-mail.com/2018/03/11/putins-russia-poisoned-spy-sends-political-message/?hilite=%27Ukraine%27>). – Nicosia, 2018. – 11.03.

Після декількох років кровопролиття у більшості західних засобів масової інформації накопичилася втома від України. Але якщо пильніше придивитися до конфлікту між Києвом і Москвою, то можна помітити одну цікаву особливість. Вона полягає в тому, що по обидва боки воюють крайні праві сили, а цінності у цих сил багато в чому схожі. Українські і російські ультраправі готові вбивати один одного через такі проблеми, як спадщина Другої світової війни, і хто в ній є справжнім героєм.

Antonova, Natalia From Britain to Ukraine, the far right is thriving on shared emotion = [Крайні праві в Україні підсилюються від Британії на хвилі загальних емоцій] / N. Antonova // The Guardian (<https://www.theguardian.com/commentisfree/2018/mar/05/britain-ukraine-far-right-neo-nazis>). – London, 2018. – 06.03.

Автор констатує, що стосовно збереження впливу Росії на майбутнє України, дії пана Путіна привели до відчуження значної більшості громадян його країни, і такий стан збережеться протягом життя декількох поколінь. Системна корупція в даний час є більш серйозною перешкодою на шляху руху України в Європу, ніж Москва.

Blinken, Antony Behold Vladimir V. Potemkin = [Знайомтесь: Володимир Володимирович Потьомкін] / A. Blinken // The New York Times (<https://www.nytimes.com/2018/03/05/opinion/vladimir-putin-syria.html>). – Teheran, 2018. – 05.03.

Політичний оглядач „Коммерсант FM” Дмитро Дрізе вважає, що під вибори Кремль може запустити щодо Києва так званий жорсткий сценарій. У своєму посланні до Федерального зібрання В. Путін ні слова не сказав про Україну. Хоча, здавалося б, це одна з основних тем російської політики. А послання – ще й передвиборна програма головного кандидата на пост президента країни. Однак, як показують подальші події, це той випадок, коли мовчання означає куди більше, ніж будь-які яскраві фрази. Кремль аж ніяк не вважає українську тему другорядною. Буквально через добу після виступу президента глава „Газпрому” Олексій Міллер оголосив про повне розірвання всіх контрактів з Києвом на поставку і транзит газу. Причина – вердикт Стокгольмського арбітражного суду.

„Пришло время показать, что терпение России не безгранично”: Дмитрий Дризе – о конфликте Москвы и Киева = [„Настав час показати, що терпіння Росії не безмежне”. Дмитро Дрізе – про конфлікт Москви і Києва] // Коммерсантъ (<https://www.kommersant.ru/doc/3566206?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 05.03.

Завдяки зміні ринкових умов, „сланцевій революції” і постачанні скрапленого газу Україна добилася „незалежності від Росії”, і „газова зброя” Москви більше не лякає Київ, пише Neue Zürcher Zeitung. Україні вдалося домогтися заміщення імпорту російського газу поставками з країн ЄС. „Ця нова незалежність в питаннях енергетики – одне з найбільших досягнень України після „євромайдану”. Однак у військовій сфері Москва не хоче відмовлятися від „засобів тиску”. На сході України „підтримується збройний конфлікт” з метою „примусити Київ рано чи пізно повернутися в сферу впливу російського блоку”, стверджує Бенц. „Коли-небудь Путін повинен зрозуміти, що він втратив не тільки важливого споживача газу, але і серця українців. Братський народ безповоротно вирішив піти по західному шляху, якраз через російську агресію”, – резюмує автор Neue Zürcher Zeitung.

Украина наплевала на „газовое оружие” России = [Україна наплювала на „газову зброю” Росії] // Весті (<http://vesti.lv/statija/ekonomika/2018/03/03/ukraina-naplevala-na-gazovoe-oruzhie-rossii>). – Рига, 2018. – 03.03.

Evraz Романа Абрамовича, Олександра Абрамова і Олександра Фролова, який витратив разом з ключовими акціонерами 3 млрд дол. на придбання активів в Україні в 2007 році, продає свій останній завод в країні. Покупцем Дніпровського метзаводу за 106 млн дол. виступить DCH Group Олександра Ярославського, яка раніше придбала у Evraz залізорудну компанію „Суша Балка”. В результаті у Evraz не залишилося активів в Україні.

Джумайло, Анатолий Evraz уходит с Украины : Компания продает Днепровский метзавод = [Evraz йде з України. Компанія продає Дніпровський метзавод] / А. Джумайло // Коммерсантъ
[\(<https://www.kommersant.ru/doc/3560918?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>\)](https://www.kommersant.ru/doc/3560918?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0). – М., 2018. – 01.03.

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Китайська держкомпанія China Harbour Engineering company Ltd. здобула перемогу в тендері на проведення днопоглиблювальних робіт в порту „Чорноморськ”, розташованому в Одеській області на півдні України. Про це повідомила Адміністрація морських портів України.

Китайская компания выиграла тендер на дноуглубление в украинском порту „Черноморск” = [Китайська компанія виграла тендер на днопоглиблення в українському порту „Чорноморськ”] // Жэньминь жибао
[\(<http://russian.people.com.cn/n3/2018/0315/c31519-9437204.html>\)](http://russian.people.com.cn/n3/2018/0315/c31519-9437204.html). – Пекин, 2018. – 14.03.

Президент України Петро Порошенко і його австрійський колега Олександр Ван дер Беллен, який перебуває з офіційним візитом в Україні, на спільному брифінгу заявили про намір зміцнити двосторонню співпрацю в інвестиційній сфері. Ван дер Беллен нагадав, що Австрія є одним з найбільших інвесторів в Україні, який створив вже понад 30 тис робочих місць. Він також заявив, що австрійський бізнес проявляє все більший інтерес до української економіки на тлі її поступового відновлення після кризи.

Украина и Австрия намерены укрепить инвестиционное сотрудничество = [Україна і Австрія мають намір зміцнити інвестиційне співробітництво] // Жэньминь жибао
[\(<http://russian.people.com.cn/n3/2018/0315/c31519-9437207.html>\)](http://russian.people.com.cn/n3/2018/0315/c31519-9437207.html). – Пекин, 2018. – 14.03.

Бразилія вичерпала свої спроби досягти дипломатичного взаєморозуміння з Україною, щоб вирішити проблему з компанією, створеною з метою запуску ракети зі стартового центру Алькантара в Мараньяо. Тому приблизно через два місяці уряд Бразилії повинен буде вдатися до тимчасових заходів, в рамках яких він в

односторонньому порядку розірве договір з компанією Алкантара Циклон Спейс, яка керувала проектом.

Maltchik, Roberto Governo prepara MP que vai dissolver estatal criada para lançar foguete : Projeto com a Ucrânia já custou R\$ 490 milhões e tem dívida de R\$ 130 milhões = [Уряд готує заходи, які призупинять держзамовлення щодо запуску ракети: Проект з Україною вже коштував 490 млн. доларів США і наразі має заборгованість в розмірі 130 млн. дол.] / R. Maltchik // O Globo (<https://oglobo.globo.com/brasil/governo-prepara-mp-que-vai-dissolver-estatal-criada-para-lancar-foguete-22478904>). – Rio de Janeiro, 2018. – 12.03.

РЕФОРМИ

З того позитивного, що Україна створила за останній час, можна назвати прозору систему офіційних придбань, яка називається „Прозоро”. Ця система повідомляє про доходи та витрати політиків, нові юридичні реформи, розпочаті енергетичні реформи, які сприяють незалежності від російського газу, який також став зброєю геополітики, нові реформи системи охорони здоров’я, а також про нові правила проведення приватизації. Проте, цього недостатньо, щоб заявити, що процес трансформації проводиться успішно.

Leshchenko, Sergey Det pågår en kamp om gamle og nye verdier i Ukraina = [В Україні йде боротьба за старі й нові цінності] / S. Leshchenko // Aftenposten (<https://www.aftenposten.no/meninger/kronikk/i/L0mXmR/Det-pagar-en-kamp-om-gamle-og-nye-verdier-i-Ukraina--Serhij-Lesjtsjenko>). – Oslo, 2018. – 07.03.

Президент України Петро Порошенко дав інтерв’ю британській газеті Financial Times, в якому зробив досить жорстку заяву на адресу Міжнародного валютного фонду, від траншей якого багато в чому залежить благополуччя української економіки. Пан Порошенко заявив, що не допустить іноземного втручання при формуванні Вищого антикорупційного суду, хоча і МВФ, і Венеціанська комісія вимагають надати право вирішального голосу Громадській раді міжнародних експертів, яка буде діяти при суді. Крім того, Петро Порошенко не упустив можливості відзначити вже проведені реформи, хоча і визнав: багато українців не помітили змін на краще.

Кривошеев, Кирилл „Мы проводили реформы не для МВФ, а для народа Украины” : Петр Порошенко исключил иностранное участие в формировании Антикоррупционного суда = [„Мы проводили реформы не для МВФ, а для народа Украины”. Петро Порошенко виключив іноземну участь у формуванні Антикорупційного суду] / К. Кривошеев // Коммерсантъ (<https://www.kommersant.ru/doc/3568120?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 06.03.

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Президент України Петро Порошенко розповів, що Європейський банк реконструкції і розвитку виділив Україні 25,9 млн. євро на будівництво трьох

сонячних електростанцій у Вінницькій області. „Цей проект – ще один крок до енергонезалежності нашої держави”, – цитує його РТ. Він додав, що це ще 350 нових робочих місць для будівельників і 15 для обслуговуючого персоналу.

Порошенко рассказал о выделении Украине € 25,9 млн. на солнечные электростанции = [Порошенко розповів про виділення Україні 25,9 млн. євро на сонячні електростанції] // Известия (<https://iz.ru/718703/2018-03-11/poroshenko-rasskazal-o-vydelenii-ukraine-eu259-mln-na-solnechnye-elektrostantcii>). – М., 2018. – 12.03.

Як з'ясував „Коммерсант”, на покупку українського Ощадбанку залишився єдиний претендент – банк „Паритет”, що належить управлінню справами президента Білорусії. З огляду на наявність у Ощадбанку дочірньої структури в Білорусії, БПС-банку, угода дозволить хоча б часткове повернення близько 1 млрд. дол. міжбанківських кредитів головної структури українського підрозділу. З огляду на це максимальна ціна операції може перевищити 170 млн. дол. Однак її погодженню з боку Національного банку України може перешкодити той факт, що головний акціонер „Паритету” Віктор Шейман знаходиться під жорсткими санкціями США і Європи.

Солдатских, Виталий Украинский Сбербанк становится белорусским : Но помешать продаже могут американские санкции = [Український Сбербанк стає білоруським. Але перешкодити продажу можуть американські санкції] / В. Солдатских, К. Дементьева // Коммерсантъ (<https://www.kommersant.ru/doc/3569474?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 12.03.

Україна сподівається отримати від ЄС не менше 1 млрд євро в рамках нової програми макрофінансової допомоги. Про це заявив міністр фінансів Олександр Данилюк в оприлюдненому інтерв'ю інформаційному порталу РБК-Україна. За словами О.Данилюка, Європарламент, імовірно, затвердить нову програму в червні поточного року, якщо українська влада зуміє до цього часу виконати ряд вимог Брюсселя, в тому числі запровадити автоматичний алгоритм перевірки електронних декларацій.

Украина ожидает от ЕС не менее 1 млрд евро в рамках новой программы макрофинансовой помощи = [Україна очікує від ЄС не менше 1 млрд євро в рамках нової програми макрофінансової допомоги] // Жэньминь жибао (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/0308/c31519-9434260.html>). – Пекин, 2018. – 07.03.

ЕКОНОМІКА

У морському порту Рені, розташованому в Одеській області на півдні України, з'явиться високотехнологічний комплекс з перевалки та переробці органічного зерна. Цей проект буде реалізований в два етапи. На першому з них, запланованому на

поточний рік, в Рені створять зерносклад місткістю 6 тис. тонн, а в 2019 році на території порту побудують маслозавод з переробки соняшнику і сої.

На юге Украины построят комплекс по перевалке органического зерна = [На юге Украины построят комплекс по перевалке органического зерна] // Жэньминь жибао (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/0314/c31519-9437061.html>). – Пекин, 2018. – 14.03.

Олександр Ковач – відомий український винороб – дає інтерв'ю у своєму дегустаційному залі, який розташований в Ужгороді. Протягом останніх п'яти років, Олександр Ковач подвоїв обсяг виробництва свого вина поблизу гірського масиву Карпат, і каже, що бачить „величезні можливості” для українського внутрішнього ринку, що не припиняє розвиватися. Коли Росія анексувала в 2014 році український півострів, відомий своїми солодкими і кріпленими винами, Київ втратив більше половини виробництва своїх вин в пляшках, за даними Національної Асоціації виноградарів. Проте після цього жакливого удару та кривавого збройного конфлікту з проросійськими сепаратистами на сході країни і глибокої економічної кризи, відновилося виробництво сухих вин, зокрема, в Закарпатській області, відомій своїм сухим білим, так само збільшилося виробництво вин в областях Одеси та Херсона, на березі Чорного моря, де виготовляються червоні.

Ucrania: Hay vino después de Crimea = [Україна: Є вино і після Криму] // El Mundo (<http://www.elmundo.es/metropoli/elmundovino/2018/03/11/5aa5576ae2704e4f528b4581.html>). – Madrid, 2018. – 11.03.

Міністр закордонних справ Естонії Свен Міксер на зустрічі з віце-прем'єром України Іванною Климпуш-Цинцадзе закликав українську владу знайти рішення питань естонських великих інвестицій, вказавши на проблеми в Україні компаній Olympic, Хіллара Тедера і Марцеля Вікманна.

Миксер призвал украинские власти найти решение вопросов эстонских крупных инвестиций = [Миксер закликав українську владу знайти рішення питань естонських великих інвестицій] // День за днем (<https://rus.postimees.ee/4427917/mikser-prizval-ukrainskie-vlasti-nayti-reshenie-voprosov-estonskih-krupnyh-investitsiy>). – Таллинн, 2018. – 03.03.

ПРИВАТИЗАЦІЯ

Президент України Петро Порошенко підписав закон про приватизацію державних підприємств. Про це повідомив прес-секретар глави держави Святослав Цеголко. Цей документ, схвалений Верховною Радою 18 січня, спрямований на спрощення процедури передачі держвласності в приватні руки, боротьбу з корупцією і посилення захисту прав інвесторів. За прогнозами Кабінету Міністрів України, вступ закону про приватизацію в силу дозволить істотно збільшити приплив капіталовкладень і створити десятки тисяч нових робочих місць, що забезпечить значне зростання економіки країни.

Президент Украины подписал закон, открывающий путь для масштабной приватизации = [Президент України підписав закон, що відкриває шлях для масштабної приватизації] // Жэньминь жибао (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/0303/c31519-9432316.html>). – Пекин, 2018. – 03.03.

ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ

Партія „Батьківщина” Юлії Тимошенко заявила, що команда Президента Петра Порошенка „готується вчинити злочин – незаконну тіньову приватизацію газотранспортної системи (ГТС)”. Хоча формально йдеться не про приватизацію, а про передачу в управління, партія переконана, що в кінцевому рахунку Україна втратить контроль над системою, вартість будівництва якої з нуля оцінюється зараз в 300 млрд. дол.

Ивженко, Татьяна В Украине начинается битва за газовую трубу : Порошенко подозревают в намерении отдать транзитную систему „российскому капиталу” = [В Україні починається битва за газову трубу. Порошенко підозрюють у намірі віддати транзитну систему „російському капіталу”] / Т. Ивженко // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2018-03-14/1_7189_ukraina.html). – М., 2018. – 14.03.

Україна пригрозила Росії арештом газу в країнах Євросоюзу, якщо „Газпром” не виплатить борг у розмірі 2,56 млрд. дол. Про це заявив головний комерційний директор „Нафтогазу” Юрій Вітренко. За його словами, компанія буде домагатися арешту „блакитного палива” через суди країн ЄС. „Таким чином, ми не маємо наміру відбирати газ з транзитних потоків в Європу. Нам краще звернути стягнення на газ після того, як він потрапить на європейські ринки”, – написав Ю. Вітренко в своєму Facebook. Вказану суму „Газпром” повинен виплатити „Нафтогазу” за рішенням Стокгольмського арбітражу.

Украина хочет видеть российский газ за решеткой : „Газпром” назвал условия транзита топлива в Европу = [Україна хоче бачити російський газ за ґратами. „Газпром” назвав умови транзиту палива в Європу] // Независимая газета (http://www.ng.ru/economics/2018-03-14/100_obzor140318.html). – М., 2018. – 14.03.

Майбутнє транзиту російського газу в Європу через територію України – питання економічної доцільності, заявив прем’єр-міністр Дмитро Медведєв. Рішення „Газпрому” через суд розірвати діючі контракти з „Нафтогазом України” він вважає нормальним правовим шляхом, а коментарі посадових осіб США і Євросоюзу з приводу взаємодії компаній – недоречними. „Тут уже українська сторона повинна доводити економічну ефективність і доцільність продовження транзиту газу через територію України, – заявив Олексій Міллер, – і ми готові вислухати і розглянути таку пропозицію, якщо раптом такі пропозиції будуть”. – Природно, ніяких варіантів закривати не треба. Це просто питання вигідності, ефективності контракту, – підтримав прем’єр таку позицію.

Кузьмин, Владимир *Баланс интересов : Дмитрий Медведев обсудил с главой „Газпрома” расторжение газовых контрактов с Украиной = [Баланс інтересів. Дмитро Медведєв обговорив з главою „Газпрому” розірвання газових контрактів з Україною] / В. Кузьмин // Российская газета (<https://rg.ru/2018/03/13/medvedev-budushchee-tranzit-gaza-cherez-ukrainu-vopros-celesoobraznosti.html>). – М., 2018. – 13.03.*

Хоч би чим пояснювалася „газова паніка” 2-4 березня, насправді „газові” неприємності України тільки починаються. „Газпром” заявив, що починає процедуру розриву угод про транзит газу через територію України – новина, яка повинна дуже сильно стурбувати як офіційний Київ, так і країни ЄС. Справа в тому, що українська газотранспортна система (українські частини газопроводів „Союз” і Уренгой – Помари – Ужгород) забезпечує значну (до 40 відсотків) частку поставок російського газу в Європу. Звичайно, є ще „Північний потік” і газопровід Ямал – Європа, але повністю замінити українську газотранспортну систему вони технічно не в змозі, пише автор публікації.

Ткачев, Юрий *Курс на коллапс : Что ждет энергосистему Украины в ближайшем будущем? Юрий Ткачев – из Одессы = [Курс на колапс. Що чекає енергосистему України в найближчому майбутньому? Юрій Ткачов – з Одеси] / Ю. Ткачев // Коммерсантъ (<https://www.kommersant.ru/doc/3558800?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 12.03.*

Міжнародний валютний фонд переконаний, що Києву варто підняти ціни на газ для населення, щоб тим самим вирішити проблему корупції і неекономічного споживання палива. Про це заявив постпред МВФ в Україні Йост Люнгман, передає портал Neftegaz.ru. Однак європейський економічний експерт Яніс Пападоніс в коментарі ГолосUA зазначив: „Вимагаючи збільшити горезвісні тарифи для населення в якості головної умови виділення нового траншу офіційному Києву, Міжнародний валютний фонд фактично штовхає жителів України на барикади”.

Увеличение цен на газ может толкнуть украинцев на баррикады : Украина еще немного закрутит газовый вентиль = [Збільшення цін на газ може штовхнути українців на барикади. Україна ще трохи закрутить газовий вентиль] // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2018-03-12/100_obzor120318.html). – М., 2018. – 12.03.

„Нафтогаз” зараз може звернутися в будь-яку країну не тільки з питання арешту акцій або майна, але і безпосередньо російського газу, який змінює власника тільки на газовому хабі в Австрії. До цього моменту газ належить „Газпрому”, тому його можна заарештувати за рішенням суду в Словаччині чи в Угорщині”, – зауважує експерт ФБА „Економіка сьогодні” Ігор Юшков. Найбільш негативний сценарій по ситуації з арештом активів „Газпрому” передбачає відбір російського газу в Україні за рішенням місцевого суду. „Газпром”, ймовірно, сприйме таке рішення як незаконний

відбір газу і припинить транзит через Україну, після чого вже Європа буде залучена в повноцінну енергетичну кризу.

Україна вовлекает Европу в масштабную энергетическую войну = [Україна залучає Європу в масштабну енергетичну війну] // *Вести* (<http://vesti.lv/statija/v-mire/2018/03/09/ukraina-voverkaet-evropu-v-masshtabnuyu-energeticheskuyu-voynu>). – Рига, 2018. – 09.03.

Черговий газовий спір між Росією та Україною не залишив осторонь Євросоюз. Навчений досвідом попередніх конфліктів 2006 і 2009 років, Брюссель не став чекати гіршого сценарію – припинення транзиту російського газу по території України в Європу – і вже запропонував свою допомогу у врегулюванні спору. Стурбованість ситуацією висловили і в Берліні, направивши обом сторонам чіткий меседж: „Німеччина сподівається, що Україна і Росія будуть надійними партнерами в газопостачанні”. Таку заяву зробив представник уряду ФРН Штеффен Зайберт.

Будет ли тепло Европе без украинского транзита российского газа? = [Чи буде тепло Європі без українського транзиту російського газу?] // *День за днем* (<https://rus.postimees.ee/4431655/budet-li-teplo-evrope-bez-ukrainskogo-tranzita-rossiyskogo-gaza>). – Таллінн, 2018. – 08.03.

Остання сутичка між Росією і Україною сталася в суді в Стокгольмі. Тут Міжнародний арбітражний суд виніс рішення, згідно з яким „Газпром” повинен виплатити Україні 2,5 млрд доларів в якості компенсації. На думку суду, „Газпром” роками не виконував контракт про користування українською трубопровідною системою. Реакція „Газпрому” була пронизана люттю. На думку компанії, контракт порушила Україна, тому що країна після анексії Росією українського Кримського півострова не закуповує передбачені договором обсяги газу. У відповідь „Газпром” повідомив, що Росія розриває контракт з сусідньою країною і не буде продовжувати поставки газу в Україну в цьому місяці – як заплановано. За словами представників владних структур України, одночасно з цим впав тиск і в транзитних трубах, які качають газ через Україну далі в країни ЄС.

Kruse, Simon „Hårdt mod hårdt”: Gaskrig mellem Rusland og Ukraine understreger dansk nøglerolle = [„Ударом на удар”: Газова війна між Росією і Україною підкреслює ключову роль Данії] / S. Kruse // *Berlingske* (<https://www.b.dk/globalt/haardt-mod-haardt-gaskrig-mellem-rusland-og-ukraine-understreger-dansk-noeglerolle>). – Copenhagen, 2018. – 07.03.

„Нафтогаз України”, який вже відсудив в Стокгольмському арбітражі за двома позовами до „Газпрому” понад 2,5 млрд. дол., має намір стягнути з російської компанії ще 20 млрд. дол. Ця претензія, пояснюють в Києві, пов’язана зі зниженим удвічі тарифом на транзит російського газу в Європу по українській території.

Дятел, Татьяна Appetit приходит во время суда : „Нафтогаз” хочет от „Газпрома” еще \$20 млрд = [Апетит приходит під час суду. „Нафтогаз” хоче від „Газпрому” ще 20 млрд. дол.] / Т. Дятел // Коммерсантъ (<https://www.kommersant.ru/doc/3568175?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 06.03.

„Нафтогаз” і „Газпром” можуть почати нову тяжбу в Стокгольмському арбітражі. Російська компанія має намір розірвати десятирічні газові контракти, підписані в 2009 році. Українська, в свою чергу, вимагає, щоб „Газпром” компенсував суму, яку Київ переплатив за європейський газ. Незалежно від судових позовів під питання може бути поставлене транзит російського газу по українській території в Європу.

Ивженко, Татьяна Украина ищет активы „Газпрома” за рубежом : „Нафтогаз” может остаться вне схемы поставок российского газа в Европу = [Україна шукає активи „Газпрому” за кордоном. „Нафтогаз” може залишитися поза схемою поставок російського газу в Європу] / Т. Ивженко // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2018-03-06/1_7185_ukraina.html). – М., 2018. – 06.03.

„Нафтогаз України” ліквідує своє представництво в Росії через відсутність доцільності в його подальшому існуванні. Раніше „Газпром” направив української газової компанії офіційне повідомлення про розірвання контрактів на поставку і транзит газу. Про це повідомив глава російської компанії Олексій Міллер, пишуть „Известия”. Комерційний директор „Нафтогазу” Юрій Вітренко вже підтвердив отримання повідомлення. При цьому Президент України Петро Порошенко звинуватив „Газпром” в „газовому шантажі”. Україна продовжує імпортувати „блакитне паливо” з Польщі, Угорщини та Словаччини, проте вартість європейського газу в рази перевищує ціни на російський.

„Нафтогаз” перелезает с газовой иглы на кредитную : Украина ищет денег на дорогой европейский газ = [„Нафтогаз” перелезает з газової голки на кредитну. Україна шукає грошей на дорогий європейський газ] // Независимая газета (http://www.ng.ru/economics/2018-03-06/100_obzor060318.html). – М., 2018. – 06.03.

Поки Росія продає рекордні обсяги газу і вугілля в Європу, однак ситуація незабаром може змінитися відразу з двох причин. По-перше, новий уряд Німеччини має намір збільшити частку відновлюваної енергетики до 2030 року до 65%. А по-друге, транзитний конфлікт з Україною загрожує Росії втратою частки на європейському ринку. Про це попереджають експерти агентства Standard & Poor's. „Однак ми вважаємо, що навіть в разі успішного запуску нових газопроводів, український транзит може бути затребуваний для покриття сезонних піків і задоволення попиту деяких споживачів”, – кажуть економісти, вважаючи, що українське питання „Газпрому” все одно доведеться вирішити. „Остаточо закрити

транзит через Україну, навіть за умови запуску ще двох трубопроводів, не вдасться”, – підкреслюють в S & P.

Соловьева, Ольга Германия намерена отказаться от газа и угля из РФ : Транзитный конфликт с Украиной создает риски для российского экспорта = [Німеччина має намір відмовитися від газу і вугілля з РФ. Транзитний конфлікт з Україною створює ризики для російського експорту] / О. Соловьева // Независимая газета (http://www.ng.ru/economics/2018-03-06/100_gas_germany.html). – М., 2018. – 06.03.

„Газпром” оголошує про припинення поставок газу в Україну, Київ у відповідь вимагає грошової компенсації. У свою чергу, Петро Порошенко закликав Європу відмовитися від „Північного потоку-2”. На думку українського Президента, проект підриває енергобезпеку Євросоюзу. Кремль поки не втручається, оскільки вважає ситуацію суперечкою господарюючих суб’єктів. Політичний оглядач „Коммерсант FM” Дмитро Дрізе вважає, що чергова газова війна – це шанс для Москви відновити вплив в Європі. „Газпром” розбудив Європу. Офіційний представник уряду Німеччини Штефан Зейберт заявив, що кабінет міністрів країни стурбований і роздратований поведінкою російської газової компанії. Йдеться про рішення розірвати контракти з Україною. Зейберт вказує: весь Євросоюз думає так само.

„Газ – пожалуй, единственный козырь нынешней России” : Дмитрий Дризе – о новом газовом конфликте с Украиной = [„Газ – мабуть, єдиний козир нинішньої Росії”. Дмитро Дрізе – про новий газовий конфлікт з Україною] // Коммерсантъ (<https://www.kommersant.ru/doc/3566620?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 05.03.

Оголосивши про розрив контрактів з „Нафтогазом України”, „Газпром” пішов по шляху випереджаючої ескалації конфлікту, який не раз успішно застосовував в інших спорах. Не вплинувши ні на одну зі сторін, інструмент, ймовірно, покликаний вирішити два ключові завдання. По-перше, мінімізувати для „Газпрому” в ході переговорів з „Нафтогазом” наслідки рішень Стокгольмського арбітражу, по-друге, поставити Європу перед реальною загрозою зупинки українського транзиту, зробивши її більш лояльною до проектів обхідних газопроводів, в першу чергу другої гілки „Північного потоку”.

Барсуков, Юрий „Газпром” поигрывает трубой : Европе показали реальные риски украинского транзита = [„Газпром” грає трубою. Європі показали реальні ризики українського транзиту] / Ю. Барсуков // Коммерсантъ (<https://www.kommersant.ru/doc/3566138?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 05.03.

„Газпром” почав процедуру розірвання контрактів з „Нафтогазом України”, повідомивши про це партнера. У відповідь Київ уже зажадав від монополії

компенсації за відмову постачати з 1 березня газ через відсутність додаткової угоди до контракту від 2009 року. У зв'язку з цим „Нафтогазу” доведеться закуповувати сировину в Європі, де вона, за розрахунками України, на 34% дорожче за російську.

Мордюшенко, Ольга „Газпром” приступил к расторжению контрактов с „Нафтогазом” : Киев в ответ требует от монополии все больше денег = [„Газпром” приступил до розірвання контрактів з „Нафтогазом”. Київ у відповідь вимагає від монополії все більше грошей] / О. Мордюшенко // Коммерсантъ (<https://www.kommersant.ru/doc/3566554?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 05.03.

Після того як Міжнародний арбітражний суд Стокгольма зобов'язав корпорацію „Газпром” виплатити 2,5 млрд дол. українській компанії „Нафтогаз”, російський газовий гігант скасував всі поставки газу в Україну, починаючи з 1 березня 2018 року. „Це ще не газова війна. Але ситуація викликає в Україні серйозне занепокоєння”, – зазначає французьке видання RFI. „Нафтогазу” довелося в терміновому порядку укласти договір з польським постачальником газу, щоб забезпечити постачання в країну палива до кінця березня. „Деякі критикують „Нафтогаз” за недостатню підготовленість до цієї кризи. Однак компанія використовує свою швидку і ефективну реакцію на подію як патріотичне послання і можливість в черговий раз звинуватити Росію в агресії”, – наголошується в статті.

Тарасов, Анатолий „Нафтогаз” обвиняет Россию в агрессии = [„Нафтогаз” звинувачує Росію в агресії] / А. Тарасов // Вести (<http://www.telegraf.lv/news/naftogaz-obvinyaet-rossiyu-v-agressii>). – Рига, 2018. – 05.03.

Російський „Газпром” відмовився постачати газ Україні від 1 березня та повернув проплачені кошти. Відповідно до рішення Стокгольмського арбітражу, Україна повинна купувати щорічно в РФ 4 млрд куб. Якщо „Нафтогаз” не купує газ, то автоматично застосовується формула „бери або плати” – тобто Київ повинен заплатити навіть за ті обсяги, які не купував. Тому „Нафтогаз” і чекав остаточного рішення арбітражу, яке було озвучене 28 лютого, аби почати обов'язкові закупівлі. Європейська комісія стурбована ситуацією із поставками газу з Росії та закликає Київ і Москву підтвердити статус надійних країн постачальника та транзитера газу.

Gazprom löst Gaslieferverträge mit Ukraine auf = [„Газпром” оголосив про розірвання всіх контрактів з Україною щодо газопостачання] // Der Standard (<https://derstandard.at/2000075413332/Gazprom-loest-Gasliefer-Vertraege-mit-Ukraine-auf>). – Wien, 2018. – 04.03.

Заручниками чергового газового конфлікту між Києвом і Москвою знову можуть стати європейці. Але не відразу. „Газпром” оголосив, що починає процедуру розірвання газових контрактів з Україною. Прямо зараз Європі не загрожує

залишитися без російського газу, але європейці добре пам'ятають минулі газові війни, які приводили до перебоїв в поставках в 2006-му і в 2009 році, пише портал thebell.io. Все це не означає, що завтра Європа залишиться без газу. Юридичні процедури займуть місяці, якщо не роки. До того ж, „Газпром” продовжує залежати від України як від країни-транзитера (в 2017 році на транзит через Україну припала майже половина поставок російського газу в Європу), а будівництво трубопроводу „Північний потік-2”, яке має розпочатися в цьому році, стикається з численними труднощами. А ось Україна російського газу вже не дорахувалася. Країна розраховувала почати знову отримувати його після рішення Стокгольмського арбітражу, але „Газпром” фактично відмовився від поставок, повернувши „Нафтогазу” внесену передоплату.

Вавилкин, Виталий Новая газовая война: „Газпром” разрывает все контракты с Украиной, Европа пострадает, но не сразу = [Нова газова війна: „Газпром” розриває всі контракти з Україною, Європа постраждає, але не відразу] / В. Вавилкин // Вести (<http://www.telegraf.lv/news/novaya-gazovaya-voyna-gazprom-razryvaet-vse-kontrakty-s-ukrainoi-evropa-postradaet-no-ne-srazu>). – Рига, 2018. – 03.03.

Газова війна між Росією і Україною, що почалася в перший день весни після рішення Стокгольмського арбітражу на користь „Нафтогазу”, різко набирає обертів. Монополія зробила одну з найгучніших заяв за останні роки, пообіцявши розірвати контракти з українською компанією. Київ така перспектива поки не сильно налякала з урахуванням близького потепління і дворічного досвіду відмови від російського газу. Приймати рішення про розірвання знову буде Стокгольм, і вихід з угод може обернутися для „Газпрому” новими штрафами, вважають юристи.

Мордюшенко, Ольга Не газ ты мне : „Газпром” расторгает контракты с „Нафтогазом Украины” = [Чи не газ ти мені. „Газпром” розриває контракти з „Нафтогазом України”] / О. Мордюшенко, А. Райский, Я. Соколовская // Коммерсантъ (<https://www.kommersant.ru/doc/3565586?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 03.03.

„Газпром” оголосив про негайне розірвання всіх контрактів з Україною. Йдеться і про постачання, і про транзит газу через країну. Контракти з „Нафтогазом України” буде розірвано в Стокгольмському арбітражі, заявив глава „Газпрому” Олексій Міллер. Він також зазначив, що рішення суду по контрактам двох компаній порушило баланс інтересів. Ведучий „Коммерсант FM” Юрій Абросімов обговорив ситуацію з директором Фонду національної енергетичної безпеки Костянтин Симоновим.

„Газпром”, судя по всему, очень обижен на решение Стокгольмского арбитража” : Константин Симонов в эфире „Ъ FM” – о решении компании = [„Газпром”, судячи з усього, дуже ображений на рішення Стокгольмського арбітражу”. Костянтин Симонов в ефірі „Коммерсант FM” – про рішення компанії] / Ю. Абросимов // Коммерсантъ

<https://www.kommersant.ru/doc/3565513?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 02.03.

Найбільша російська газова компанія „Газпром” оголосила, що вона припинила поставки газу в Україну, змусивши українську владу закрити освітні установи. „Ми вирішили повністю припинити роботу в дошкільних установах, школах і вищих навчальних закладах до 6 березня”, – заявив міністр енергетики Ігор Насалик. Це було оголошено в кінці засідання кабінету міністрів України, скликаного після оголошення „Газпромом” про припинення постачання газу в Україну через рішення, винесеного Стокгольмським арбітражем за день до цього. За словами представників уряду, Україна стикається з дисбалансом в поставках газу від 15 до 20 мільйонів кубічних метрів через низькі температури, які досягають -15 градусів в багатьох регіонах країни. Українська газова компанія „Нафтогаз” вже назвала рішення „Газпрому” „шантажем” і закликала громадян скоротити використання блакитного палива.

Lusa Gazprom corta gás à Ucrânia e obriga ao encerramento de escolas : Medida surge na sequência de decisão de tribunal arbitral que obriga empresa a pagar indemnização = [„Газпром” відключає газ в Україні, що призводить до закриття шкіл: Заходи виникають після рішення третейського суду, що вимагає від компанії виплати компенсації] / Lusa // Correio da Manhã (<http://www.cmjornal.pt/mundo/detalhe/gazprom-corta-gas-a-ucrania-e-obriga-ao-encerramento-de-escolas>). – Lisboa, 2018. – 02.03.

Стокгольмський арбітраж зобов'язав „Газпром” виплатити українській компанії „Нафтогаз” компенсацію в розмірі 4,63 мільярда доларів за недопоставку узгоджених для транзиту через країну обсягів газу. За результатами двох розглядів в суді „Газпром” повинен виплатити „Нафтогазу” 2,56 мільярда доларів. Після цього рішення, „Газпром” без пояснень відключив подачу палива Україні і навіть повернув передоплату за березень, не дивлячись на холодну погоду. Через це в Україні довелося ввести заходи економії, а саме всі теплогенеруючі компанії були переведені на мазут, де це можливо, підприємства попросили ввести режим економії, а також повністю припинили роботу навчальних закладів до 6 березня.

Snow-hit Ukraine faces gas squeeze as Gazprom holds back supplies = [Сніжна Україна стикається зі стискуванням газу, оскільки Газпром припиняє його постачання] // Cyprus Mail (<http://cyprus-mail.com/2018/03/02/snow-hit-ukraine-faces-gas-squeeze-gazprom-holds-back-supplies/?hilite=%27ukraine%27>). – Nicosia, 2018. – 02.03.

Після програшу в Стокгольмському арбітражі „Газпром” вкрай жорстко пригрозив „Нафтогазу України” розривом всіх контрактів. Але, можливо, мета монополії не в тому, щоб влаштувати істеріку або почати нову газову війну, а в тому, щоб сісти за стіл переговорів – але неодмінно на своїх умовах. Іншими словами, різку заяву „Газпрому” про розрив контрактів на практиці мало що змінює – контракти залишаються в силі ще довго і навіть якщо будуть розірвані, то приблизно тоді ж,

коли повинні були і так закінчитися, виконувати рішення арбітражу компанія все одно зобов'язана, а відмовитися від українського транзиту в реальності не може. Але переполох, викликаний цією заявою, може стати тригером для початку нових, масштабних переговорів по українській газовій проблемі, в яких ЄС вже запропонував своє посередництво.

Барсуков, Юрий Хук справа как приглашение к диалогу : Глава группы ТЭКа Юрий Барсуков о разрыве контрактов „Газпрома” и „Нафтогаза” = [Хук справа як запрошення до діалогу. Глава групи ПЕКУ Юрій Барсуков про розрив контрактів „Газпрому” і „Нафтогазу”] / *Ю. Барсуков* // *Коммерсантъ* (<https://www.kommersant.ru/doc/3565610?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 02.03.

„Газпром” найближчим часом не припинить транзит газу через територію України, не дивлячись на заяву про негайне розірвання контракту з „Нафтогазом”. Про це заявив офіційний представник російської держкомпанії Сергій Купріянов. „Якби це було так, ми б так прямо сказали”, – сказав він у відповідь на питання, чи означає початок процедури розірвання контракту в Стокгольмському арбітражі негайне припинення транзиту. Як відзначило джерело видання, для розриву контрактів потрібно пройти через юридичний процес, який вимагає часу. Транзитний контракт також передбачає, що при наявності протиріч сторони повинні звернутися в Стокгольмський арбітражний суд.

Бергер, Герман „Газпром” испугался оставлять Украину без газа = [„Газпром” злякався залишити Україну без газу] / *Г. Бергер* // *Вести* (<http://www.telegraf.lv/news/gazprom-ispugalsya-ostavlyaty-ukrainu-bez-gaza>). – Рига, 2018. – 02.03.

В енергетичній сфері України фактично введено надзвичайний стан і режим найсуворішої економії ресурсів, в першу чергу – газу. Про це у Верховній Раді заявив міністр енергетики і вугільної промисловості країни Ігор Насалик. „План дій, який починається з сьогоднішнього дня, 2 березня, передбачає переведення генеруючих компаній з газу на мазут, що дасть нам можливість економити близько 15-20 мільйонів кубометрів газу на добу”, – пояснив міністр. За оцінками Насалика, „проблематика буде до 5-6 березня, а потім ми продовжимо працювати згідно з балансом”.

Лихоманов, Петр Правительство Украины ограничило потребление энергии в стране до 7 марта = [Уряд України обмежив споживання енергії в країні до 7 березня] / *П. Лихоманов* // *Российская газета* (<https://rg.ru/2018/03/02/pravitelstvo-ukrainy-ogranichilo-potreblenie-energii-v-strane-do-7-marta.html>). – М., 2018. – 02.03.

Київ та Москва вступили в нову суперечку після того, як російська енергетична компанія „Газпром” несподівано вирішила не відновлювати поставки газу в Україну, навіть не зважаючи на сувору зиму, яка накрила Європу. Українська державна енергетична компанія „Нафтогаз” заявила, що вона буде вимагати від теплопостачальних компаній використовувати на 5-10% менше газу протягом чотирьох днів з наступної суботи. Вона також сказала, що буде вимагати від російській компанії покриття збитків.

Nova disputa sobre gás aumenta tensão entre Ucrânia e Rússia : Empresa russa Gazprom vai interromper suprimento para Naftogaz apesar do inverno = [Нова суперечка щодо газу посилює напруженість між Україною та Росією: Російська компанія „Газпром” призупинила постачання газу для „Нафтогазу”, незважаючи на зиму] // O Globo (<https://oglobo.globo.com/mundo/nova-disputa-sobre-gas-aumenta-tensao-entre-ucrania-russia-22446624>). – Rio de Janeiro, 2018. – 01.03.

„Газпром” відмовився почати поставки газу „Нафтогазу України” з 1 березня, не дивлячись на те, що українська компанія внесла передоплату. Перераховані кошти були оперативно повернуті українській стороні. Причиною відмови названо відсутність схваленої сторонами додаткової угоди до діючого контракту, повідомляє Newsru.com з посиланням на РБК.

Газпром” отказался поставлять газ на Украину = [„Газпром” відмовився поставляти газ в Україну] // День за днем (<https://rus.postimees.ee/4426481/gazprom-otkazalsya-postavlyat-gaz-na-ukrainu>). – Таллінн, 2018. – 01.03.

Стокгольмський арбітраж задовольнив вимоги про взаємозалік між „Нафтогазом України” і „Газпромом” – на сьогодні українська сторона нічого не винна російському постачальнику газу. Навпаки, після взаємозаліку „Газпром” повинен виплатити „Нафтогазу” 2,56 млрд. дол.

Глава „Нафтогаза” подвел финансовые итоги арбитража с „Газпромом” = [Глава „Нафтогазу” підвів фінансові підсумки арбітражу з „Газпромом”] // Известия (<https://iz.ru/714960/2018-03-01/glava-naftogaza-podvel-finansovye-itogi-arbitrazha-s-gazpromom>). – М., 2018. – 01.03.

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

У Спеціалізованому комітеті з розвідки (СКР) Сенату США виступив директор Національної розвідки Деніел Коутс. Він представив законодавцям доповідь „Оцінка глобальних загроз”, в якій були систематизовані і проаналізовані загрози національній безпеці Америки в 2018 році. Фахівці розвідувального співтовариства впевнені в тому, що Кремль націлений на руйнівні кібероперації з використанням нових можливостей як проти України, так і проти США і НАТО. У доповіді наголошується, що Росія, незважаючи на санкційний тиск США, їх європейських

союзників, партнерів і на досить уповільнене економічне зростання, не піде ні на які поступки Америці по Україні та Сирії.

Дронина, Ирина Москва становится агрессивнее : Об этом заявили спецслужбы США в своем новом докладе = [Москва стає агресивнішою. Про це заявили спецслужби США в своїй новій доповіді] / И. Дронина // Независимая газета (http://nvo.ng.ru/realty/2018-03-09/1_987_moscow.html). – М., 2018. – 09.03.

Міністр оборони України Степан Полторак заявив, що завдяки його старанням у Збройних сил України накопичено великий людський резерв, який пройшов через війну і готовий до нової мобілізації. Про це Полторак повідомив на брифінгу представникам українських ЗМІ. «У 2017 році сталося те, що ми перейшли на контрактну армію – в районі АТО воюють тільки контрактники. Ми тільки за два минулі роки за контрактом набрали 110 тисяч осіб. Ми забезпечили основним озброєнням і технікою всі ВСУ і почали формувати корпус резерву. Танкові, артилерійські бригади, ті які готові, заправлені і вони вже готові виконувати завдання при ускладнених ситуаціях. Ми підготували резерв понад 150 тисяч осіб, які мають досвід ведення бойових дій», – заявив Полторак. Також, за його словами, починаючи з 2014 року бюджет ЗСУ був збільшений втричі, а чисельність армії збільшилася зі 150 до 225 тисяч осіб.

Лихоманов, Петр Министр обороны Украины раскрыл численность ВСУ = [Міністр оборони України розкрив чисельність ЗСУ] / П. Лихоманов // Российская газета (<https://rg.ru/2018/03/04/ministr-oborony-ukrainy-raskryl-chislennost-vsuv.html>). – М., 2018. – 05.03.

Президент України Петро Порошенко затвердив положення про сили спеціальних операцій ЗС України. Подібні підрозділи створюються Києвом з 2016 року. Тепер вони оформлені в окремий рід військ. Саме положення про новий рід військ засекречено.

На Украине создан новый род войск = [В Україні створено новий рід військ] // Известия (<https://iz.ru/715894/2018-03-03/na-ukraine-sozdan-novy-rod-voisk>). – М., 2018. – 03.03.

Держдепартамент США схвалив продаж Україні 37 протитанкових комплексів Javelin і 210 ракет до них на 47 мільйонів доларів, повідомив Пентагон. Тепер сторони можуть укласти контракт. Відповідне повідомлення надсилається в конгрес США. Уточнюється, що рішення було прийнято у відповідь на запит українського уряду. При цьому, згідно з угодою, Вашингтон не буде нести ніяких додаткових зобов'язань перед Києвом. Продаж Україні комплексів Javelin захистить її суверенітет, але не змінить військовий баланс в регіоні, додали в американському військовому відомстві.

Тарасов, Анатолий Україну ждёт колоссальный разгром = [Україну чекає колосальний розгром] / А. Тарасов // Вести (<http://www.telegraf.lv/news/ukrainu-zhdet-kolossalnyi-razgrom>). – Рига, 2018. – 02.03.

БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ

Україна є безнадійно корумпованою країною. Про це свідчать результати опитування, проведеного серед учасників Брюссельського форуму. Форум організований Німецьким фондом Маршалла, захід був присвячений відносинам Заходу з Грузією і Україною. Респондентам пропонувалося вибрати одну з трьох відповідей: 1 – безнадійно корумпована, 2 – терпимо корумпована, 3 – незаслужено звинувачена в корупції. За перший варіант проголосували 47,2% учасників форуму, за другий – 25%. Незаслужено обвинуваченою в корупції Україну вважають 27,8%. Результати електронного опитування швидко зникли з екрану і не були озвучені модератором сесії, однак підсумки зафіксовані в відеоматеріалах.

Учасники Брюссельського форуму сочли Україну безнадійно корумпованою = [Учасники Брюссельського форуму визнали Україну безнадійно корумпованою] // Известия (<https://iz.ru/718254/2018-03-10/uchastniki-briusselskogo-foruma-sochli-ukrainu-beznadezhno-korrumpirovannoi>). – М., 2018. – 10.03.

СУСПІЛЬСТВО

Вперше гамбурзький бренд „Alesya Orlova” був представлений у Берліні на сезонній міжнародній виставці виробників одягу, взуття та аксесуарів PREMIUM у 2016 р. Бренду всього 2 роки, але він вже знайшов своїх шанувальників серед модниць, що віддають перевагу якісним валізам преміум-сегмента. Власники бренду – вихідці з України. Олеся, яка є дизайнером, народилася в Донецькій області, а Олександр, який взяв на себе вирішення комерційних питань, родом з Кривого Рогу. Вони вже десять років живуть в Німеччині, і своїм прикладом доводять, що українці цілком можуть зробити собі ім'я в індустрії моди. Цікаво, що спочатку Олександр намагався налагодити виробництво розроблених Олесею валіз в Україні, але партнери повелися вкрай несерйозно, а потім просто зникли. Довелося шукати виробників в Туреччині і в Польщі, а в результаті вийшли на італійців і з шести компаній зупинилися на тій, яка працює з такими грандами, як Escada і Porsche Design, що є свідченням високої якості виробів українських дизайнерів.

Maschewski, Alexandra Feminität wird viel zu oft mit Sexyness verwechselt = [Жіночність надто часто плутають з сексуальністю] / А. Maschewski // Die Welt (<https://www.welt.de/icon/mode/article173974697/Alesya-Orlova-Feminitaet-wird-viel-zu-oft-mit-Sexyness-verwechselt.html>). – Берлін, 2018. – 02.03.

ІСТОРІЯ

У польському Любліні розпочато збір коштів на пам'ятник греко-католицькому священику Омелянові Ковчу, в'язневі табору смерті Майданек. Пам'ятник поставлять біля входу в музей на місці колишнього концтабору. У нелюдських умовах Ковч здійснював таємні літургії, сповідував і причащав в'язнів всіх національностей. Єврейська громада України присвоїла йому посмертно звання Праведника України.

Приймак, Артур В Польше собирают деньги на памятник „духовнику” лагеря смерти : В Майданеке грекокатолический священник спасал евреев и других узников = [У Польщі збирають гроші на пам'ятник „духівнику” табору смерті. У Майданеку грекокатолицький священник рятував євреїв та інших в'язнів] / А. Приймак // Независимая газета (http://www.ng.ru/ng_religii/2018-03-07/11_438_polska.html). – М., 2018. – 07.03.

КУЛЬТУРА ТА НАУКА

Одним з найбільших виробників серіалів для російського телебачення в 2017 році стала група Star Media українського підприємця Владислава Ряшина. Про це пише РБК з посиланням на результати опитування дослідницької компанії KVG Research. У 2017 році у Star Media у виробництві було 84 проекти загальною тривалістю 790 годин. На другому місці, за даними KVG Research, виявилася ще одна українська компанія – Film.ua, яка відзвітувала про роботу над 35 проектами загальною тривалістю 527 годин. Третьою стала російська „Марс Медіа” Рубена Дішдішян, у якій було 60 проектів на 374 години.

Лидером по производству сериалов для российского ТВ стала украинская компания = [Лідером з виробництва серіалів для російського ТВ стала українська компанія] // Коммерсантъ (<https://www.kommersant.ru/doc/3571617?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 13.03.

До Києва прилетіла знімальна група китайського серіалу „Золоті очі”, що знаходиться на стадії виробництва. „Золоті очі” – це багатосерійний телевізійний фільм, заснований на новелі китайського письменника Та Яня. У центрі сюжету – історія працівника ломбарду, у якого після пережитої аварії з'являються надздібності.

В Киев прибыла съемочная группа китайского сериала „Золотые глаза” = [До Києва прибула знімальна група китайського серіалу „Золоті очі”] // Жэньминь жибао (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/0313/c31519-9436166.html>). – Пекин, 2018. – 12.03.

Сьогодні в Києві відбулася презентація 4-го випуску щоквартального журналу „Україна – Китай”, підготовленого за підтримки посольства КНР в Україні. Журнал має, перш за все, концепцію, пов'язану з освітленням 19-го з'їзду КПК, заявив на заході головний редактор видання Віктор Кіктенко. Журналіст-міжнародник Олексій Коваль, який став автором одного з головних матеріалів 4-го випуску, зазначив, що результати 19-го з'їзду КПК, який відбувся в Пекіні в жовтні минулого року, слід розглядати в контексті розвитку не тільки самого Китаю, але і всього іншого світу, в тому числі України.

В Киве презентован новый выпуск журнала „Украина – Китай”, посвященный 19-му съезду КПК = [У Києві презентовано новий випуск журналу „Україна – Китай”, присвячений 19-му з'їзду КПК] // Жэньминь жибао (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/0302/c31519-9431887.html>). – Пекин, 2018. – 01.03.

РЕЛІГІЯ

Після того як в 1945 році закінчилася Друга світова війна на новій релігійній карті Радянського Союзу для 4 млн. греко-католиків Західної України, які стали після війни громадянами СРСР, місця не знайшлося. Українська греко-католицька церква в СРСР була ліквідована. Заборону на створення греко-католицьких громад було знято тільки в 1990 році, після зустрічі Михайла Горбачова і Папи Івана Павла II.

Скрыльников, Павел Римская весна : Как вслед за окружающим миром преобразилась Католическая церковь = [Римська весна. Як слідом за навколишнім світом перетворювалася Католицька церква] / П. Скрыльников // Независимая газета (http://www.ng.ru/ng_religii/2018-03-07/16_438_spring.html). – М., 2018. – 07.03.

СПОРТ

Українські спортивні чиновники різко висловилися проти рішення Уряду України заборонити своїм спортсменам брати участь в будь-яких змаганнях на території Росії. „Це така збочена політика – хто наввипередки швидше прийме більш ідіотське рішення. Ми вже обігнали древніх людей за своєю безглуздістю, ті зупиняли війни заради спортивних змагань. Нинішні українські політики все роблять навпаки... І такі рішення спускаються зверху – від литовців, американців, яких нам нав'язали і які займають керівні крісла в високих кабінетах... Спалюють всі мости, щоб обрізати будь-які контакти між братніми народами”, – розповів Президент Асоціації спортивної боротьби України Ельбрус Тедеєв.

Украинский спорт бунтует против решения политиков бойкотировать Россию = [Український спорт бунтує проти рішення політиків бойкотувати Росію] // День за днем (<https://rus.postimees.ee/4438695/ukrainskiy-sport-buntuet-protiv-resheniya-politikov-boykotirovat-rossiyu>). – Таллінн, 2018. – 14.03.

Українець Максим Яровий став параолімпійським чемпіоном в лижній гонці на 15 кілометрів серед спортсменів з ураженням опорно-рухового апарату в Південній Кореї. Тарас Рудь у цій дисципліні посів 7-ме місце. Для Ярового це четверта нагорода на Параолімпіадах і перше „золото”. Чотири роки тому в Сочі Максим виграв дві срібні та одну бронзову медалі.

N Korea finish last in Paralympics debut = [Північна Корея закінчує останній дебют у Паралімпійських іграх] // The News (<https://www.thenews.com.pk/print/291438-n-korea-finish-last-in-paralympics-debut>). – Карачі, 2018. – 12.03.

Щасливий в свої 25 років, бразильський футболіст Фред, який захищає кольори донецького „Шахтаря” має надії потрапити на Чемпіонат світу в команді збірної Бразилії. В своєму інтерв'ю Фред розповідає про своє життя в Бразилії, про початок своєї кар'єри та гру за донецький „Шахтар”, з яким планує пройти далі в Лізі Чемпіонів, що стало би історичним для „Шахтаря”.

Marinho, Bruno Fred, do Shakhtar, de olho na convocação de Tite: 'Ser versátil é o trunfo' = [Фред з „Шахтаря”, прислухається до слів тренера Тіте: „Бути універсальним – це козир”] / B. Marinho // *O Globo* (<https://oglobo.globo.com/esportes/fred-do-shakhtar-de-olho-na-convocacao-de-tite-ser-versatil-o-trunfo-22477704>). – Rio de Janeiro, 2018. – 11.03.

Утримати досягнуте набагато складніше, ніж його добитися. Так відчуває себе колишня перша ракетка України Катерина Бондаренко, яка у травні 2013 року народила доньку Карину. Тенісистка повернулася у спорт але констатує, що це вдається не кожній спортсменці після декретної відпустки. Катерина Бондаренко говорить про те, що проблема щодо надання допомоги матерям продовжити самореалізуватися у спорті, потребує належної уваги.

Hodges, Vicki Meet the supermums of the WTA tour: striving to 'have it all' but too often forced to quit the sport = [Знайомтеся з супермамами туру WTA: прагнучи „всього”, вони занадто часто змушені покинути спорт] / V. Hodges // *The Telegraph* (<https://www.telegraph.co.uk/tennis/2018/03/10/motherhood-often-forces-women-quit-professional-tennis/>). – London, 2018. – 10.03.

Українська тенісистка Леся Цуренко вийшла до фіналу турніру серії WTA International в Акапулько. У поєдинку 1/2 фіналу змагань 40 ракетка світу впоралася з третьою сіяною австралійкою Дариною Гавриловою з рахунком 6:2 та 6:4. Сама зустріч тривала 1 годину та 47 хвилин. У вирішальному матчі Цуренко зустрінеться проти швейцарської суперниці Штефані Фегеле. Слід зазначити, що саме Леся є чинним переможцем цього турніру. Раніше, Цуренко та Фегеле зустрічалися між собою цілих п'ять разів – поки що, рахунок особистих зустрічей 4:1 на користь українки.

Del Potro cools off Anderson to win Acapulco = [Дель Потро переміг Андерсона і здобув перемогу в Акапулько] // *The News* (<https://www.thenews.com.pk/print/288641-del-potro-cools-off-anderson-to-win-acapulco>). – Karachi, 2018. – 05.03.

Українська тенісистка Леся Цуренко перемогла на турнірі Abierto Mexicano Telcel серії WTA International в мексиканському Акапулько. Його призовий фонд становить 250 тис. дол. „Три фінали – три перемоги. Цей результат робить мене щасливою. Я дуже задоволена результатом, виграти турнір тут – просто приголомшливо”, – зізналася тенісистка.

Tsurenko defends Mexican Open title = [Цуренко захищає титул чемпіонки Мексики] // *The Times of India* (<https://prosport.tsn.ua/sport/ukrayinka-curenko-znovu-peremogla-na-prestizhnomu-turniri-v-meksici-1118718.html>). – Delhi, 2018. – 04.03.

ТУРИЗМ

Сьогодні, через понад три десятиліття після руйнівного вибуху на атомній електростанції поблизу Чорнобиля – міста в Україні, яке в 1986 році було частиною Радянського Союзу, все частіше відвідують туристи. Спочатку було всього кілька сотень на рік, але незабаром тисячі людей стали приїздити, щоб подивитися на „саркофаг”.

Strobl, Günther Tschernobyl zieht jedes Jahr bis zu 50.000 Besucher an = [Чорнобиль приваблює до 50 000 відвідувачів щороку] / G. Strobl // Der Standard (<https://derstandard.at/2000075941876/Tschernobyl-zieht-jedes-Jahr-bis-zu-50-000-Besucher-an>). – Wien, 2018. – 13.03.

У 2017 році Україну відвідали 14,6 млн. іноземних туристів, що приблизно на 7,4% більше, ніж роком раніше. Такі дані сьогодні оприлюднили місцеві ЗМІ, посилаючись на президента Національної туристичної організації Івана Ліптугу. За його словами, в'їзний потік в Україну зростає вже три роки поспіль після дворазового падіння в 2014 році, викликаного початком бойових дій на Донбасі.

В 2017 году въездной туризм в Украину вырос на 7,4% = [У 2017 році в'їзний туризм в Україну зріс на 7,4%] // Жэньминь жибао (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/0313/c31519-9436178.html>). – Пекин, 2018. – 12.03.

ІМІДЖ КРАЇНИ

Керівник проекту „Народна дипломатія” і глава фракції партії „Ліві” в німецькому місті Оснабрюк Андреас Маурер розповів про ставлення до Президента України Петра Порошенка в Німеччині. Своєю думкою політик поділився в Skure-конференції. Маурер додав, що, на його думку, „час Порошенко пройшов” і його „ніхто не сприймає всерйоз”. Політик підкреслив, що „за лаштунками” або шукають, або вже знайшли заміну українському Президенту.

Немецкий политик рассказал об отношении к Порошенко в Германии = [Німецький політик розповів про ставлення до Порошенка в Німеччині] // Известия (<https://iz.ru/718803/2018-03-12/nemetckii-politik-rasskazal-ob-otnoshenii-k-poroshenko-v-germanii>). – М., 2018. – 12.03.

Свою характеристику українському лідеру дав глава дипломатичної редакції газети New York Times Стівен Ірланджер. Американець виступив модератором сесії Брюссельського форуму, присвяченого відносинам з Україною і Грузією. „На мою думку, Президент – на 30% Президент і на 70% олігарх”, – заявив Ірланджер при обговоренні проблеми корупції в Україні.

Хамдохов, Станислав Редактор New York Times: Порошенко на 30% президент и на 70% олигарх = [Редактор New York Times: Порошенко на 30% Президент і на 70% олігарх] / С. Хамдохов // Российская газета (<https://rg.ru/2018/03/10/redaktor-new-york-times-poroshenko-na-30-prezident-i-na-70-oligarh.html>). – М., 2018. – 10.03.

ІНФОРМАЦІЯ

У двогодинному документальному фільмі „Путін” президент заявив, що перед початком церемонії відкриття він отримав телефонний дзвінок від співробітників, які забезпечували безпеку на Олімпіаді, і вони повідомили, що захоплений літак, на борту якого 110 чоловік. Літак прямував з Харкова до Стамбула, а пасажир, який заявив, що у нього є бомба, вимагав змінити маршрут і летіти в Сочі, переказує кореспондент. „Спочатку Путін розпорядився збити літак відповідно до протоколу надзвичайних ситуацій, рекомендованим співробітниками безпеки, – йдеться в статті. – Кілька хвилин по тому президенту повідомили, що це була помилкова тривога: пасажир був п’яний, і літак продовжив шлях до Туреччини”.

Quackenbush, Casey Vladimir Putin Gave the Order for a Passenger Plane to Be Shot Down in 2014 = [У 2014 році Путін віддав розпорядження збити пасажирський літак.] / С. QUACKENBUSH // TIME (<http://time.com/5195107/vladimir-putin-plane-threat-shot-down/>). – New York, 2018. – 12.03.

ДИСКРЕДИТАЦІЯ АТО

Бойовики українських збройних формувань і нацистських банд здійснюють інтеграцію до Західного співтовариства в індивідуальному порядку – наймаючись в приватні військові компанії, пише автор російського Військового огляду Борис Джерелієвській. „Ветеранів АТО” дійсно вербують, і при тому досить енергійно. Очевидно, що частина з них буде використовуватися, і вже використовується, як витратний матеріал в Сирії – для зміцнення кілька поріділих останнім часом загонів YPG (спостерігачі вказують, що число найманців європейської зовнішності в цих формуваннях значно збільшилася). ЦРУ, постарасться використовувати такі „сильні сторони” українських найманців, як слов’янська зовнішність і володіння російською мовою, для різних провокацій проти російського військового контингенту в Сирії і наших союзників, пише автор.

Военное обозрение: Российские военные сразятся с бандеровцами в Сирии = [Військовий огляд: Російські військові битимуться з бандерівцями в Сирії] // Вести (<http://vesti.lv/statija/v-mire/2018/03/13/voennoe-ozobrenie-rossiyskie-voennye-srazyatsya-s-banderovcami-v-sirii>). – Рига, 2018. – 13.03.

КРИТИКА ПОЛІТИКИ ЗАХІДНИХ КРАЇН ПО УКРАЇНІ

На думку начальника Генштабу ВС РФ генерала Герасимова, „застосування непрямих асиметричних дій і способів ведення „гібридних” воєн дозволяє позбавити протиборчу сторону фактичного суверенітету без захоплення території держави військовою силою”. За допомогою гібридної війни створюються умови для кольорової революції, що передбачають державний переворот і повалення уряду керованим натовпом, представленим як народний бунт. Прикладом такої багатомірної комбінації служать події в Україні.

Бартош, Александр Александрович, член-корреспондент Академии военных наук, директор Информационного центра по вопросам международной безопасности при Московском государственном лингвистическом университете России не избежат

гибридных войн : Многомерные вооруженные конфликты и национальная безопасность = [Росії не уникнути гібридних воєн. Багатомірні збройні конфлікти та національна безпека] / А. А. Бартош // Независимая газета (http://nvo.ng.ru/concepts/2018-03-09/1_987_hybridwar.html). – М., 2018. – 09.03.

Президент РФ Володимир Путін в інтерв'ю для фільму Володимира Соловйова „Міропорядок-2018” розповів про те, що США в лютому 2014 року спочатку попросили Росію вжити всіх заходів для того, щоб Президент України Віктор Янукович не застосував армію проти протестувальників на Майдані, а потім нахабно обдурили Росію, підтримавши переворот в Києві. За його словами, фактично Америка своїми руками зробила цей переворот і тому змушена підтримувати сьогоднішню владу в Києві – „вони загнали себе в кут просто”.

„Ну хоть позвонили бы!”: Путин рассказал, как США в 2014 году грубо и нагло обманули Россию = [„Ну хоч подзвонили б!”: Путін розповів, як США в 2014 році грубо і нахабно обдурили Росію] // День за днем (<https://rus.postimees.ee/4432205/nu-hot-pozvonili-by-putin-rasskazal-kak-ssha-v-2014-godu-grubo-i-naglo-obmanuli-rossiyu>). – Таллінн, 2018. – 08.03.

Поставки летальної зброї з США можуть привести до активізації Києвом військових дій на Донбасі, заявив глава Комітету Ради Федерації з міжнародних справ Костянтин Косачов. „Україна намагається відкласти в сторону Мінські угоди і форсувати військове вирішення конфлікту, для чого і потрібне додаткове озброєння, а також вся ця демагогія про зовнішню агресію”, – заявив він, коментуючи рішення США про постачання в Україну летальної зброї. Косачов вважає, що це „новина з великим знаком „мінус”, перш за все, з точки зору перспективи розвитку „внутрішньоукраїнського конфлікту”.

Мисливская, Галина Косачев: США подталкивают Киев к военному решению конфликта в Донбассе = [Косачев: США підштовхують Київ до військового вирішення конфлікту на Донбасі] / Г. Мисливская // Российская газета (<https://rg.ru/2018/03/02/kosachev-ssha-podtalkivaiut-kiev-k-voennomu-resheniiu-konflikta-v-donbasse.html>). – М., 2018. – 02.03.

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА

Системні проблеми економіки, соціальної сфери, інфраструктури та інших ключових сфер України нарастають, рівень і якість життя населення неухильно знижуються, досягнення останніх чотирьох років після Майдану обмежуються безвізовим туристичним режимом з Європою, а на цьому тлі керівники країни стають все заможніше. При цьому будь-які спроби похитнути їх владу закінчуються все більш жорсткими розгонами протестуючих, пише автор публікації. Не дивно, що у високих київських кабінетах вирішили про всяк випадок стравити „надлишковий тиск” суспільного невдоволення. В результаті – включена на нечувану гучність

платівка про перемогу над „Росією-агресором” у виконанні блогерів, депутатів і політиків. Працює вона, треба визнати, все гірше. Але поки працює, вважає авторка.

Алкснис, Ирина Украина готова захватить Крым и Донбасс = [Україна готова захопити Крим і Донбас] / И. Алкснис // Вести (<http://vesti.lv/statija/v-mire/2018/03/12/ukraina-gotova-zahvatit-krym-i-donbass>). – Рига, 2018. – 12.03.

НОВИНИ ЗІ СТАНУ СЕПАРАТИСТІВ

Донбас і Крим не мають наміру вибачитися перед українською владою, уявити подібне неможливо. Таким чином повпред ДНР в контактній групі по Донбасу Денис Пушилін прокоментував законопроект колишнього депутата Верховної Ради України Андрія Сенченка, який зобов’язує мешканців Криму і Донбасу просити вибачення у Києва.

Козалов, Юрий Донбасс и Крым не собираются извиняться перед Киевом = [Донбас і Крим не збираються вибачитися перед Києвом] / Ю. Козалов // Российская газета (<https://rg.ru/2018/03/12/donbass-i-krym-ne-sobiraiutsia-izviniatsia-pered-kiyevom.html>). – М., 2018. – 12.03.

Минуло 100 днів з моменту зміни влади, коли в кінці листопада минулого року місце „президента” в окупованих районах Луганської області зайняв „чекіст” Леонід Пасічник, а Ігор Плотницький, що „проштрафився” був „відконвойований” до Росії, пише автор публікації. Що і як змінилося в окупованому Луганську, розповіли кореспонденту „Росбалту” звичайні жителі і вже перевірені „джерела” автора в державних органах і відомствах. Чесно сказати, особливих якісних змін в своєму житті луганчани не відчули, – чомусь дивується автор. Якість життя залишилося на колишньому, невисокому рівні, хоча багато хто вірив в те, що стане краще. „Думали, може пенсії підвищать. Але поки тиша, – зазначає пенсіонерка з Алчевська. – Так і перебиваємося, рахуючи копійки – на 1,5 тис. російських рублів сильно не розгуляєшся. Ну, добре хоч ця є. Якби хоч гуманітарну допомогу давали, було б простіше. Але не дають. Нам не положено. Не знаю, що б ми робили, якби не друга, українська пенсія. Але кажуть, що скоро цю лавочку прикриють. Як будемо потім не знаю”.

Степанов, Олег, Луганск – Донецк В Луганске все по-прежнему : После смены власти жители ЛНР пока так и не почувствовали позитивных перемен. Хотя новый глава республики управляет ею „чистыми руками и холодной головой чекиста” уже 100 дней. = [У Луганську все без змін. Після зміни влади жителі ЛНР поки так і не відчули позитивних змін. Хоча новий глава республіки керує нею „чистими руками і холодною головою чекіста” вже 100 днів.] / О. Степанов // РОСБАЛТ (<http://www.rosbalt.ru/world/2018/03/08/1686788.html>). – С.Пб., 2018. – 08.03.

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕГОВОРНОГО ПРОЦЕСУ ПО ГАЗУ

У центрі уваги громадськості чергова, майже повноцінна „газова війна” Росії і України, пише автор публікації. Активні дії почалися 1 березня. „Газпром”

„прикрутив вентиль”, вважаючи рішення Стокгольмського арбітражу не вигідним для себе. Київ заговорив про загрозу зриву поставок газу в ЄС, оголосив про додаткові канікули для школярів і попросив громадян „зменшити температуру батарей” в своїх будинках. Громадяни розсердилися на Кремль, але і своїй владі пригадали заяви про досягнення остаточної енергонезалежності від „агресора”. Прихильники української влади, а також не прихильники, але люди, які мріють позбутися російського впливу і залежності (як енергетичної, так і політичної), схильні оцінити ситуацію як маленьку в тактичному плані, але величезну стратегічну і принципову перемогу. Після оголошення вердикту в Стокгольмі РФ виявилася в реальному програші майже на всіх фронтах: залишилася винна гроші, зобов’язана продати газ за порівняно меншою ціною та змушена качати 110 млрд. кубів газу українським маршрутом (єдине в чому Росія виграла на два наступні роки – це ціна прокачування).

Корж, Валентин Порошенко дали повод назвати Росію „беспредельщицей” : Украина не замерзла из-за закрученного Москвой газового вентиля. В ее хранилищах полно „голубого топлива”, а временный дефицит был покрыт из Польши. = [Порошенко дали привід назвати Росію „беспредельщицей”. Украина не замерзла через закрученный Москвою газовый вентиль. В її сховищах повно „блакитного палива”, а тимчасовий дефіцит був покритий з Польщі] / В. Корж // РОСБАЛТ (<http://www.rosbalt.ru/world/2018/03/05/1686620.html>). – С.Пб., 2018. – 05.03.

Ось уже кілька років Москва і Київ ведуть газові суперечки і навіть війни. В кінці 2019 року закінчується термін дії договору між Газпромом і Нафтогазом про покупку і транзит російського газу. Ймовірно, Газпром не зможе повністю відмовитися від українських трубопроводів через брак транзитних потужностей і проблем з „Північним потоком – 2”.

Hassel, Florian Abgedreht = [Неперквуму] / F. Hassel // Süddeutsche Zeitung (<http://www.sueddeutsche.de/wirtschaft/gas-abgedreht-1.3895994>). – Мюнхен, 2018. – 07.03.

Свіже рішення Стокгольмського арбітражу сколихнуло чергову хвилю загострення давньої сировинної тяжби між Києвом і Москвою. Тільки-тільки в „Нафтогазі” встигли заявити про беззаперечну перемогу (насправді позов задоволений не в повному обсязі), як „Газпром” повернув „партнеру” передоплату і відмовився почати поставляти газ Україні з 1 березня, посилаючись на не врегульовані формальності. „Пересічних українців в меншій мірі, ймовірно, хвилює, хто ж насправді „більше” переміг в Стокгольмі, а в першу чергу турбують інші три питання. Чи вистачить запасів, щоб пережити холоди? Чи виросте в зв’язку із загостренням конфлікту ціна для кінцевого споживача? І чому відмова „Газпрому” так схвилювала керівництво країни?” – вважає автор.

Корж, Валентин Щоб замерзла Україна? : В Стокгольме решили, что Москва должна Киеву более \$2,5 млрд. В РФ тут же заявили, что поставки газа в „братскую” страну возобновлены не будут, а все контракты по „голубому топливу” разрываются. = [Щоб замерзла Україна? У Стокгольмі вирішили, що Москва повинна Києву більше 2,5

млрд. дол. У РФ тут же заявили, що поставки газу в „братську” країну відновлені не будуть, а всі контракти по „блакитному паливу” розриваються.] / В. Корж // РОСБАЛТ (<http://www.rosbalt.ru/world/2018/03/02/1686254.html>). – С.Пб., 2018. – 02.03.

КРИМ

Президент України Петро Порошенко назвав „надзвичайно небезпечною провокацією” поїздку російського президента Володимира Путіна до Криму напередодні виборів у Росії. Про це пан Порошенко заявив на прес-конференції з президентом Австрії Олександром Ван дер Белленом. „Саме тому надзвичайно важлива єдина позиція всього світу про невизнання виборів президента РФ на території окупованого Криму”.

Петр Порошенко назвал поездку Владимира Путина в Крым „опасной провокацией” = [Петро Порошенко назвал поїздку Володимира Путіна до Криму „небезпечною провокацією”] // Коммерсантъ (<https://www.kommersant.ru/doc/3571199?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 15.03.

Державний департамент США опублікував офіційну заяву „Крим – це Україна”, в якій прокоментував виступ президента Росії Володимира Путіна на мітингу в Севастополі. „У своєму передвиборному виступі президент Путін знову озвучив помилкові домагання Росії на українську територію, що стало черговим щирим визнанням того, що російська влада нехтує міжнародним порядком і не поважає територіальну цілісність суверенних держав”, – йдеться в заяві Держдепу США.

Спиридонов, Дмитрий Госдеп США о визите Путина в Севастополь: Крым – это Украина = [Держдеп США про візит Путіна в Севастополь: Крим – це Україна] / Д. Спиридонов // Коммерсантъ (<https://www.kommersant.ru/doc/3571537?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 15.03.

Картини, що хвилюють національне почуття, покращують шанси на виборах. Це знає колишній німецький канцлер Герхард Шредер, який очолював червоно-зелену коаліцію: він залишився при владі завдяки спустошливій повені 2002 року. Це знають і інші політики, які фотографуються у відповідних ситуаціях. І тут російський президент Володимир Путін – не виняток: за чотири дні до виборів у неділю він відвідує півострів Крим. Відмежувавшись від України, він був прийнятий 18 березня 2014 року в склад Російської Федерації, внаслідок чого ЄС оголосив про введення санкцій, які діють досі.

Mühlbauer, Peter Putin besucht Krim = [Путін відвідає Крим.] / P. Mühlbauer // Heise (<https://www.heise.de/tp/features/Putin-besucht-Krim-3995134.html>). – Berlin, 2018. – 14.03.

У четверту річницю так званого «возз'єднання Криму з Росією» Володимир Путін оглянув готову ділянку Кримського моста і переконливо попросив будівельників здати весь об'єкт до початку нового купального сезону. На півострові сподіваються на приїзд як мінімум 6 мільйонів туристів. Прес-служба Кремля наполегливо просила не пов'язувати візит Володимира Путіна з передвиборною суєтою. Але без згадки 18 березня важко обійтися.

Комраков, Анатолий Владимир Путин сократил сроки для Крымского моста : Победное завершение строительства ожидается после 9 мая = [Володимир Путін скоротив терміни для Кримського моста. Переможне завершення будівництва очікується після 9 травня] / А. Комраков // Независимая газета (http://www.ng.ru/economics/2018-03-14/4_7190_putin.html). – М., 2018. – 14.03.

На думку автора статті, у патріотичному чаді з приводу приєднання Криму – „Крим наш!“ – і російської пропаганди про вбивць-фашистів в Україні голоси критиків Путіна стали слабшими. Нехай не всі росіяни схвалюють політику щодо України, але все ж вона допомогла Путіну після хвилі протестів знову згуртувати навколо себе суспільство, а показник його підтримки серед населення злетів до 86%. Крим став центральною подією третього терміну президентства Путіна. Багато що вказує на те, що такої думки дотримується і сам Кремль. Тому не випадково, що президентські вибори відбудуться саме в день четвертої річниці анексії Криму.

Brunner, Simone Drei Geschichten aus Russland = [Три історії з Росії] / S. Brunner // Wiener Zeitung (https://www.wienerzeitung.at/nachrichten/europa/europastaaten/952004_Drei-Geschichten-aus-Russland.html). – Wien, 2018. – 13.03.

Офіційна делегація з Бельгії вперше з 2014 року відвідає Крим. На півострів прийдуть місцеві депутати та підприємці, які мають намір інвестувати у виробництво будматеріалів і будівництво комерційної нерухомості, а також розвивати в республіці портовий менеджмент. Про це „Известиям“ розповів співголова оргкомітету ІV Ялтинського міжнародного економічного форуму Андрій Назаров. Інформацію підтвердили і члени бельгійської делегації – за їхніми словами, в розвиток портової інфраструктури Криму буде вкладено понад 50 млн. євро.

Лару, Дмитрий В Крым придут бельгийские инвестиции : Страна Бенилюкса вложит в развитие портовой инфраструктуры полуострова более €50 млн = [До Криму прийдуть бельгійські інвестиції. Країна Бенілюксу вкладе в розвиток портової інфраструктури півострова більш 50 млн. євро] / Д. Лару // Известия (<https://iz.ru/719105/dmitrii-laru/v-krym-pridut-belgiiskie-investicii>). – М., 2018. – 13.03.

Депутат Рійгікогу Яак Мадисон проводить кампанію зі збору коштів для кримських естонців. Щоб передати їм зібрані гроші, він має намір особисто вирушити до Криму. Ініціатива політика припала до душі не всім: зокрема, член Рійгікогу Марко Міхкельсон закликає Мадисоне переглянути плани. На питання Stolitsa.ee, до яких наслідків може привести поїздка політика з країни ЄС до Криму, відповіла радник з засобами масової інформації Міністерства закордонних справ Естонії Сандра Камілова: „...Міністерство закордонних справ не рекомендує відвідувати Крим. Також слід враховувати, що візити депутатів парламенту і офіційних осіб завжди привертають до себе підвищену увагу. Навіть відвідування Кримського півострова через Україну може бути витлумачено або представлено як непряме визнання анексії і окупації”.

МИД Эстонии: посещение Крыма через Украину может быть истолковано как косвенное признание аннексии и оккупации = [МЗС Естонії: відвідування Криму через Україну може бути витлумачено як непряме визнання анексії і окупації] // День за днем (<https://rus.postimees.ee/4437957/mid-estonii-poseshchenie-kryma-cherez-ukrainu-mozhet-byt-istolkovano-kak-kosvennoe-priznanie-annexsii-i-okkupacii>). – Таллінн, 2018. – 13.03.

Державіаслужба України оштрафувала більше 40 російських авіакомпаній за польоти до Криму. Сума штрафів склала 5,44 млрд гривень (209 млн. дол.). У відомстві зазначили, що розмір штрафу за кожне порушення повітряного простору України перевищує 5 тис. дол. Серед порушників значаться авіакомпанії „Аерофлот”, „Росія”, „ВІМ-Авіа”, „Ютейр”, „Уральські авіалінії” і багато інших. Державіаслужба для стягнення коштів планує звернутися до українських судів, а згодом і в міжнародні органи правосуддя.

Украина оштрафовала авиакомпании РФ более чем на \$200 млн за полеты в Крым = [Україна оштрафувала авіакомпанії РФ більш ніж на 200 млн дол. за польоти до Криму] // Известия (<https://iz.ru/719159/2018-03-12/ukraina-oshtrafovala-aviakompanii-rf-bolee-chem-na-200-mln-za-polety-v-krym>). – М., 2018. – 13.03.

Анексія Криму, що суперечить міжнародному праву, дозволила Росії перетворити півострів у військову базу з серйозним військовим потенціалом, який Кремль зможе використовувати в тому випадку, якщо він вирішить почати повномасштабну операцію проти України. Крим, перетворений в „величезний авіаносець”, вже зараз став регіоном, який Москва використовує проти України, підриваючи її економічну безпеку і проводячи операції по дестабілізації внутрішньополітичної ситуації в цій країні (наприклад, на фронті інформаційної війни). Важливим фактором, що робить вплив на ситуацію в регіоні, залишається також присутність російських військових в так званій Придністровській Молдавській Республіці і активні (а також частково ефективні) спроби Росії вплинути на політичну ситуацію в Молдові.

Michał Marek, Michał Rosyjska blokada Morza Czarnego. Wyzwanie dla bezpieczeństwa Ukrainy = [Російська блокада Чорного моря становить небезпеку для України.] /

M. Michał Marek // Defence24 (<http://www.defence24.pl/rosyjska-blokada-morza-czarnego-wyzwanie-dla-bezpieczenstwa-ukrainy-analiza>). – Warsaw, 2018. – 11.03.

Президент Російської Федерації Володимир Путін заявив, що Крим не повернеться до складу України ні за яких обставин. Про це глава держави заявив в інтерв'ю для телефільму „Путін”, знятого журналістом Андрієм Кондрашовим, і опублікованим в соціальних мережах.

Putin indicates Crimea will never return to Ukraine = [Путін наголошує, що Крим ніколи не повернеться до України] // Iran Daily (<http://www.iran-daily.com/News/211516.html?catid=3&title=Putin-indicates-Crimea-will-never-return-to-Ukraine>). – Teheran, 2018. – 11.03.

Спеціальний представник Державного департаменту США у справах України Курт Волкер виступив за введення персональних санкцій за відвідування Криму, який США і світова спільнота вважають окупованою територією України, передає Newsru. „Важливо, що США, ЄС, Україна та інші країни не визнають російську анексію Криму. Я вважаю, що прийшов час подумати про те, як ми можемо зробити нашу позицію жорсткіше, включаючи наслідки за поїздки, торгівлю і бізнес-контакти з цією територією”, – наводить „Укрінформ” слова Курта Волкера, який виступив в варшавській філії аналітичного центру The German Marshall Fund Гудзонського інституту.

В США предложили вводить персональные санкции за поездки в Крым = [У США запропонували вводити персональні санкції за поїздки в Крим] // День за днем (<https://rus.postimees.ee/4433309/v-ssha-predlozhili-vvodit-personalnye-sankcii-za-poezdki-v-krym>). – Таллінн, 2018. – 08.03.

Чотири роки тому Крим перейшов під юрисдикцію Росії. У зв'язку з цією датою в Україні проводять розбір польотів і намагаються визначити, в чому була помилка Києва. Про це – в коментарі міжнародного оглядача газети „Коммерсант” Максима Юсіна. Тема Криму в ці дні – одна з найпопулярніших в українському телефірі. Міністри, депутати, експерти, громадські активісти та ветерани АТО намагаються визначити, в чому помилився Київ чотири роки тому, чому дозволив Москві настільки легко, безболісно і фактично безкровно встановити контроль над півостровом.

Гражданская война, которая не началась : Максим Юсин – о позиции крымских татар = [Громадянська війна, що не почалася. Максим Юсін – про позицію кримських татар] // КоммерсантЪ (<https://www.kommersant.ru/doc/3566931?query=%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0>). – М., 2018. – 06.03.

До Держдуми внесений законопроект про громадянство для тих жителів Криму, які в момент приєднання до РФ не були на півострові і не потрапили під масову роздачу паспортів 2014 року. Підсумки цієї кампанії влада продовжує переглядати, щоб зрозуміти, чому кількість документів перевищила в два рази загальне число кримчан. У Росії ж знову заговорили про можливість ввести спрощену схему по громадянству для біженців з південного сходу України. А крім цього, ще й пільговий режим перебування.

Трифонова, Катерина Сотні тисяч кримчан не определились с гражданством : Проблемы с миграционным законодательством есть не только у жителей полуострова = [Сотні тисяч кримчан не визначилися з громадянством. Проблеми з міграційним законодавством є не тільки у жителів півострова] / Е. Трифонова // Независимая газета (http://www.ng.ru/politics/2018-03-05/1_7184_krum.html). – М., 2018. – 05.03.

Хоча влада Криму високо оцінює результати своєї соціально-економічної політики, все ж, за даними Кримстата, тенденція від'їзду місцевих жителів в інші регіони Росії простежується чітко. Кримчани насамперед скаржаться на невеликі зарплати і відсутність робочих місць. За 2017 рік близько 35 тис. кримчан поїхали в основному в інші суб'єкти РФ. Одночасно на півострів перебралися понад 43 тис. мігрантів. Міграційний приріст відзначений як в міських поселеннях, так і в сільській місцевості, йдеться в звіті Кримстата.

Трифонова, Катерина Крым осваивают приезжие : За последний год на полуостров прибыли более 43 тысяч мигрантов = [Крим освоюють приїжджі. За останній рік на півострів прибули понад 43 тисячі мігрантів] / Е. Трифонова // Независимая газета (http://www.ng.ru/politics/2018-03-02/1_7183_krum.html). – М., 2018. – 02.03.

Суд в Криму визнав місцевого жителя Сулеймана Кадирова винним в сепаратистських закликах в інтернеті і засудив до двох років позбавлення волі умовно, повідомляє Interfax.ru. Суд встановив, що Кадиров в 2016 році перепостив собі на сторінку в фейсбуці відео і написав коментар: „Крим – це Україна. Завжди була, є і буде”.

Житель Крыма получил два года условно за комментарий в соцсети = [Житель Криму отримав два роки умовно за коментар в соцмережі] // День за днем (<https://rus.postimees.ee/4425585/zhitel-kryma-poluchil-dva-goda-uslovno-za-kommentariy-v-socseti>). – Таллінн, 2018. – 01.03.